

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, MARCH – KOVO 20, 2014 • Vol. CV Nr. 32 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-19-14

ŠIAME NUMERYJE:

„Rail Baltica” – sprendimų
tiesiojoje– 3 psl.

Mūsų prekybos ženklai,
žinomi pasauliui – 9 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

J. Biden pakartojo JAV pažadus ir įsipareigojimus ginti

JAV viceprezidentas Joe Biden ir LR prezidentė Dalia Grybauskaitė po susitikimo Vilniuje

Roberto Dačkaus nuotr.

**Vilnius, Prezidentūra, kovo 19 d.,
14:30 val. p. p. Lietuvos laiku**

Vos prieš kelias minutes baigėsi JAV viceprezidento Joe Biden, Latvijos prezidento Andris Berzins ir Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės spaudos konferencija.

Įvykiai Ukrainoje sukėlė nerimo bangą visame pasaulyje. Tačiau bene didžiausias grėsmes iš Rusijos, sukėlusios visus šiuos neramumus, pavojų kasdien vis labiau ima jausti Lenkija ir Baltijos šalis.

(Primename, kad 2002 metais Lietuvoje viešėjęs vienintelis JAV prezidentas George W. Bush pažadėjo, kad pavojaus atveju Lietuva nebus palikta viena.)

Vėlų kovo 18-osios vakarą Vilniaus oro uoste nusileido lėktuvas, kuriuo iš Varšuvos, po susitikimo su Lenkijos ir Estijos šalių vadovais, atskrido JAV viceprezidentas Joe Biden. Šiandien, kovo 19 dieną, jis susitiko su Lietuvos ir Latvijos prezidentais. Joe Biden svarbiausioji pokalbių tema – padėtis Ukrainoje ir jos įtaka visam regionui.

– 2 psl.

George Mycyk nuotr

Pirmadienį, kovo 17 d. Rusija, reaguodama į JAV sankcijas jai, paskelbė, kad senatorių Dick Durbin ir kai kuriuos kitus aukštus JAV pareigūnus įtrauks į savo „juodąjį sąrašą“ – jiems bus draudžiama atvykti į Rusiją, taip pat bus įšaldytos jų turimos sąskaitos Rusijoje. Sen. Durbino reakcija į tokią „sankciją“ buvo: „Lietuvoje gimusi mano motina labai didžiutųsi, kad patekau į Vladimiro Putino priešų sąrašą“.

Ukrainiečiai nepraranda ryžto

Lietuviai dalyvavo senatoriaus Durbin kelionės ataskaitoje

Sekmadienį, kovo 16 d. Čikagos ukrainiečiai gausiai susirinko Ukrainiečių centre, Čikagoje, išklausyti senatoriaus Dick Durbin, kuris ką tik grįžo iš Ukrainos. Sen. Durbin kartu su sen. John McCain, buvo tarp aštuonių senatorių, nuvykusių į Ukrainą asmeniškai susipažinti su esama padėtimi ir aptarti su Ukrainos vyriausybe tolimesnius JAV žingsnius. Senatorius Durbin gėrėjosi ukrainiečių ryžtu siekiant atstatyti pirmąją padėtį ir užkirsti kelią tolimesniems Rusijos bandymams atkurti sovietinę imperiją. – 2 psl.

Pasitarime Ukrainiečių centre dalyvavo (iš k.): Lemonto LB atstovas Rimas Dirvonis, Latvių Susivienijimo pirmininkas Janis Vilcins, senatorius Dick Durbin, ALTo pirmininkas Saulius Kuprys ir LR garbės konsulas Stanley Blazeckas, Jr. Dr. M. Korkatsch-Groszko nuotr.

Tik kitų akimis galima pamatyti savas klaidas – Rytų išmintis

J. Biden pakartojo JAV pažadus ginti

Atkelta iš 1 psl.

Susitikime buvo aptarta ne tik nacionalinio saugumo ir karinės priemonės, bet ir energetinis, bei kibernetinis saugumas, kuriais Lietuva turi rūpintis bendrai su savo strateginiais partneriais JAV. Pasak žinovų, šis trečiasis per visą Lietuvos istoriją JAV viceprezidentų vizitas rodo ypatingą strateginės partnerystės svarbą.

Spaudos konferencija prezidentūroje prasidėjo 18 minučių vėliau nei turėjo prasidėti, ir, tikriausiai, rodė susitikimo ir pokalbių temų svarbą visam Baltijos regionui, Europos Sąjungai, visai tarptautinei bendruomenei.

Štai keletas citatų iš pasisakymo, kurios atspindi susitikime aptartas temas ir jų reikšmę.

JAV viceprezidentas Joe Biden:

„Aš norėčiau visiškai aiškiai pasakyti – mes remiame Ukrainos žmones ir nepateisiname Rusijos agresijos. Rusijai tęsiant savo juodus žaidimus grėsia rimta izoliacija. Matome, jog Rusija žaidžia senus žaidimus ir nemato, jog pasaulis jau pasikeitė ir pasaulis nepripažįsta tokio veiksmų modelio. Tarptautinė bendruomenė turėtų atmesti bet kokias agresyvias pastangas. Lietuva, Latvija ir Estija tai puikiai supranta. (...) Kodėl aš vykau į šias valstybes? Aš norėčiau dar kartą patvirtinti mūsų visų įsipareigojimus laikytis kolektyvinės gynybos sutarties, visiškai aiškiai pasakyti – pagal 5-ąją NATO sutarties straipsnį mes suteiksime reikiamą atsaką, tikrai atremsime agresiją prieš NATO valstybę-narę. Noriu užtikrinti, jog mes labai rimtai žiūrime į savo atsakomybes ir pareigas. Ir į tai tinkamai žiūri tiek JAV prezidentas, tiek

Pakili nuotaka išgirdus pakartotus įsipareigojimus. Iš k.: Latvijos vadovas A. Berzins, Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė ir JAV viceprezidentas J. Biden Roberto Dačkaus nuotr

visa mūsų tauta. Būtent dėl šios priežasties mes stiprinome JAV indėlį į NATO – tokiu būdu dabar jau labai rimtai kontroliuojama oro erdvė virš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Tai stiprinama bus ir toliau. Visos valstybės – NATO narės parems šiuos mūsų žingsnius. O mes žengsime dar ir papildomus žingsnius – bus padidinta mūsų bendradarbiavimo apimtis, įskaitant didesnę JAV kontingentą”.

„ ...Taip pat kalbėjome apie energetiką, apie

bendradarbiavimą šioje srityje. Esame gavę daug skaudžių pamokų ir matome, kad valstybės apsauga priklauso ar turimas daugiau negu vienas energijos tiekėjas. Todėl mes skatiname Europos Sąjungos pastangas diversifikuoti energetikos išteklių tiekimą ir sukurti žymiai lankstesnę rinką”, – spaudos konferencijoje Vilniuje sakė JAV viceprezidentas Joe Biden.

Specialiai „Draugui” – Vitalius Zaikauskas

Ukrainiečiai nepraranda ryžto

Atkelta iš 1 psl.

Senatorius savo pranešime pabrėžė, kad šiuo metu JAV vyriausybė ruošiasi daryti ekonominį spaudimą Rusijos valdžiai, ypatingai jų oligarchams, laikantiems nemažas sumas Vakarų bankuose. Pagal JAV priimtą Magnitsky įstatymą galima užšaldyti Vakarų bankuose esančias santaupas, jei jų savininkai yra pažeidę žmogaus ar tautos teises. Šiuo metu sudaromi sąrašai. Taip pat norima veikti kartu su Europos Sąjunga ir tikimasi, kad šie veiksmai sulaikys Maskvą nuo tolimesnių „avantiūrų”.

Pasitarime dalyvavo ir Čikagos Tarybos seniūnas Joseph Moreno, kuris su kitais seniūnais yra pateikęs Čikagos Tarybai tris rezoliucijas. Viena jų smerkia rusų veiksmus apskritai, kita ragina nutraukti Čikagos seserystės susitarimus su Maskva. Trečioji, gal svarbiausia, siūlo Čikagos tarptautiniam O’Hare oro uostui nebepriimti skrydžių iš Maskvos.

Seniūnas pripažino, kad tai ne itin daug, bet „jei taip padarytų kiti JAV miestai – New Yorkas, Los Angeles, Bostonas – tikrai turėtų didelį neigiamą poveikį rusų prekybai ir būtų dar vienas ėjimas sutramdantis Rusijos agresiją”.

Senatorius Durbin kelis sykius pabrėžė lietuvių patirtį per Sausio 13-tosios įvykius ir teigė tokį pat

ryžtą atsilaisyti aiškiai matas tarp ukrainiečių Kijeve. Jis tikisi, kad bus pasiektas ilgalaikis laimėjimas, kad nugalės demokratinės vertybės ir laisvė.

Susirinkime dalyvavo daug spaudos bei televizijos atstovų. Iš lietuvių dalyvavo garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr., Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) pirmininkas Saulius Kuprys, ALT vice-pirmininkas Algis Kazlauskas, Lietuvių Romos Katalikų Labdarių Sąjungos pirmininkas dr. Linas Sidrys su

žmona Rima, Lemonto Lietuvių Bendruomenės atstovas Rimantas Dirvonis ir adv. Stanley Balzekas, III. Taipogi dalyvavo Latvių bendruomenės pirm. Janis Vilcins bei lenkų ir Venesuelos atstovai.

Po pranešimų buvo galima betarpiškai užduoti klausimus senatoriui. Jis teigė, kad šiuo metu tiek respublikonai, tiek demokratai nusistatę suteikti Ukrainai milijardo dolerių finansinę paramą atsispirti Maskvos užgaidoms. Durbin sakė, kad tai greičiausia bus patvirtinta šiomis dienomis.

ALT'o info

Čikagos ukrainiečių susitikime su sen. Dick Durbin (trečias iš k.) dalyvavo: advokatas Julian Kulas, Ukrainiečių Kongreso pirm. Alex Strilchuk, Orest Baranik, Čikagos tarybos seniūnai Robert Fioretti bei Joseph Moreno ir Ukrainiečių Kongreso vicepirm. Pavlo Bandriwsky. George Mycyk nuotr.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyrr.redaktore@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų
kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudo-
dotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pa-
silikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Žaibas iš giedro dangaus: „Rail Baltica”

DR. STASYS BAČKAITIS

Prieš 24 metus Baltijos žmonių grandinė, nusidriekusi nuo Vilniaus per Rygą iki Talino, nustebino visą pasaulį – tai tapo pasiryžimo ir drąsos simboliu, įrodančiu kiek laisvės trokštantys žmonės vieningai veikdami gali atsiekti net ir milžiniškos galybės, grasinančios sunaikinimu, akivaizdoje. Jų bendri siekiai buvo apvainikuoti priėmimu į Europos Sąjungą (ES) ir NATO. Bet praėjus dviems dešimtmečiams, Baltijos kraštai vėl stebina pasaulį tarpusavio nesutarimu ir elgdamiesi taip, lyg jie būtų Sovietų Sąjungos dalis. Dar ir šiandien visos geležinkelių trasos ir visi keliai, išskyrus vieną – per Lietuvą į Lenkiją – atsukti link Maskvos ir Peterburgo, Rusija kontroliuoja šių valstybių elektros ir dujų tiekimą, rusiškos televizijos ir radijo programos mieliau žiūrimos nei vietinės, o vasarą pajūrio poilsio vietovėse vyrauja rusakalbiai.

Praėjusių metų spalio mėnesį Europos Sąjungos Transporto komisija Varšuvoje sėdo į traukinį ir pasileido lėton kelionėn link Talino. Tai buvo simbolinė Briuselio biurokratų beveik dviejų dienų išvyka, kad pamatytų ir suprastų šios linijos modernizavimo reikalingumą ir įvertintų kokio masto darbai laukia norint pastatyti tikrai šiuolaikinę geležinkelio trasą per Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tikslas: moderniais „Rail Baltica” traukiniais išvystyti 240 km/val greitį ir sutrumpinti kelionę iš Vilniaus į Taliną nuo beveik dviejų dienų iki 4 valandų.

Tam reikėtų Baltijos valstybėse pakeisti 1520 mm pločio rusiškus bėgius į 1435 mm europietiškus ir ištiesinti bei išlyginti apie 800 km bėgių trasą. Ši Talino–Varšuvos linija suteiktų Baltijos šalims patikimesnį saugumo jausmą, tai būtų dar vienas žingsnis priartinantis jas prie Vakarų Europos bendrijos. Tai – Europos transporto komisionieriaus, esto Siims Kalas sunkaus darbo išdava. Jis įtikino Briuselio biurokratus šio projekto svarba ir reikalingumu. Šį projektą ES yra nutarusi paremti, norėdama padėti nepasituriantiems ES kraštams integruotis į Vakarų Europos pramonės centrą, nes vienos šios šalys nebūtų pajėgios jo įgyvendinti. Nors S. Kalas komisija planuoja net devynis geležinkelių pagerinimo projektus visos Europos mastu, „Rail Baltica” yra svarbiausias ir labiausiai galintis su tvirtinti Baltijos valstybių ryšius su Europos Sąjunga. „Rail Baltica” būtų kertinis ruožas sujungiantis Šiaurės Europą su Vakarų Europa į vieningą sistemą.

Nors „Rail Baltica” koncepcija gimė 1994 m., tačiau geležinkelio įgyvendinimas iki šios dienos nėra užtikrintas. Iš pradžių jis buvo nukeltas vėlesniam laikui dėl kitų svarbesnių projektų. Prasidėjus pasaulinei ekonominei krizei, tapo visai neaktualus. Tik 2014 m. ES patrigubinus deimtmečio biudžetą transporto projektams, ES transporto komisija įtraukė „Rail Baltica” (RB) į prioritetinių projektų sąrašą. Deja, pastaruoju metu, „Rail Baltica” projektas netikėtai vėl pakibo ore dėl Lietuvos susisiekimo ministerijos naujai sugalvotų reikalavimų. Tas sukėlė nemažą reakciją ne tik Estijos ir Latvijos vyriausybių sluoks-

niuose, bet ir didžiojoje pasaulio žiniasklaidoje.

Reikia paminėti, kad Baltijos kraštų vienybė jau ne pirmą kartą šiame dešimtmetyje užkunkuliuoja nesutarimų košėse – ne vien tik dėl geležinkelio. Tarp didžiųjų nesutarimų paminėtini bendro atominio reaktoriaus projektas, suskystintų dujų bendras terminalas, išformuotas Baltijos gynybinis batalionas, Lietuvos paveržimas iš latvių elektros kabelio iš Švedijos pertiesos, kivirčas su Estija dėl NATO regioninės oro policijos eskadrilės vietos ir net dėl paties „Rail Baltica” vardo pasirinkimo. Kad išvengtų tolimesnių nesutarimų, Europos Komisija įvardijo šią liniją kaip „RB Express”.

Suomijai, Estijai ir Latvijai „Rail Baltica” geležinkelis yra vienintelis tiesioginis ir arčiausias susisiekimas su Vakarų Europa. Jį įgyvendinus būtų galima tiesiai, be sustojimų, greitai ten nuvažiuoti. Dėl to šioms šalims ir Lietuvai jis turi ypatingos geopolitinės ir ekonominės svarbos. Latvija, iš pradžių rodžiusi didesnę susidomėjimą modernizuoti geležinkelių ir Rusiją, pakeitė nuomonę po to, kai Ryga buvo įtraukta į šio projekto maršrutą.

Pats maršrutas kelis kartus buvo aptartas technologiniu lygiu. Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos ministrai 2010 m. pasirašė nutarimą pratęsti Berlyno–Varšuvos greitaeigių traukinių trasą maršrutu Kaunas–Ryga–Talinas ir keltu per Suomijos įlanką į Helsinkį. Kelas per Suomijos įlanką vėliau bus pakeistas tuneliu po jūrą.

Visų nuostabai, ilgai tylėjusi Lietuvos vyriausybė dabar pradėjo reikšti abejones apie šio projekto naudingumą ir net galimą žalą Lietuvos nacionaliniams interesams. Migla projektą apgaubė, kuomet Lietuvos susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius 2014 sausio mėnesį vienam naujienų tinklalapiui prasarė, kad jeigu „Rail Baltica” projektas nepasuks ir į Lietuvos sostinę, jis apskritai gali žlugti. Dar daugiau maišaties sukėlė Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotojas Raimondas Kuodis pareiškdamas, kad „Transeuropinės vėžės ‘Rail Baltica’ projektas yra ekonomiškai nenaudingas ir neatsiperkantis” („Lietuvos rytas”, 2014.01.20). Bet Kauno Technologijos universiteto prof. V. Gaidelis ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto prof. R. Palšaitis su tuo nesutinka. Jie sako, kad tradicinis ekonomikos modelis šiuo atveju netinka, nes „Rail Baltica” yra susijusi su geopolitika ir ekonomikos apsauga, o ne ekonomiškumo naudingumu („Lithuania Tribune”, 2014.01.25). „The Economist” 2013 m. spalio 10 d. laidoje pateikia nežinomo Lietuvos pareigūno teiginį, kad „Vilnius nenoriai sutiko steigti bendrą įmonę geležinkeliui tiesti, nes laikėsi nuostatos, kad nacionalinių geležinkelių kontrolės perdavimas užsienio įmonei prieštarautų šalies Konstitucijai”. Tai lyg pakartoja vieno eurokrato seną sovietinį juoką, „kad ten, kur baigiasi sveikas protas, prasideda geležinkelis”.

Tokių insinuacijų suneramintas Estijos ekonomikos ministras, Juhan Parts, „The Economist” žurnalui parei-

kė, jog „Lietuvos vyriausybėje yra kvailių, dėl kurių projektas pakimba ant plauko. Negana to, Lietuvos vyriausybė švaisto laiką veltui ir nepriima svarbių sprendimų”. Suprantamas jo nuogastavimas. Kad transportą galima būtų nukreipti per Vilnių, dar reikia pridėti apie 140 km maršruto, kuris pareikalautų apie 50 proc. daugiau laiko, taptų brangesnis dėl bėgių ilgesnio kilometražo ir papildomos energijos traukinių varymui. Be to, toks pavėluotas projekto keitimas sukelia riziką sužlugdyti 4 milijardų eurų projektą, nes būtina projekto sutartį galutinai ratifikuoti iki šios komisijos kadencijos pabaigos šių metų gegužės mėnesį. Nesutarus skirtos lėšos bus nukreiptos kitiems ES projektams. Estijos ministro

„Rail Baltica” maršrutas Wikipedia nuotr.

špastabos sulaukė plataus dėmesio ir kritiškų komentarų Lietuvos atžvilgiu svarbiausiuose pasaulio verslo dienraščiuose. „Rail Baltica” yra praktiškai ‘dovanotas arklys’, – rašo ‘The Economist’. – ES siūlo sumokėti iki 85 proc. projekto kainos, kuri, apytikriais skaičiavimais, sudaro 3,4 mlrd. eurų (beveik 5 mlrd. JAV dolerių). Ji, be jokios abejonės, taip pat pasiūlys lengvatines paskolas, kurių lėšomis būtų finansuojama didžioji likusios sumos dalis. O šio projekto žlugimas labai sukomplikuo-tų ir kitus galimus bendrus projektus”.

Lietuvos vyriausybė dėl tokių Estijos ekonomikos ministro žodžių išižeidė ir pareikalavo pasiaiškinimo. „Leidinyje ‘The Wall Street Journal’ (2013.12.08) pacituoti Estijos ekonomikos ir susisiekimo ministro Juhan Parts žodžiai prasilenkia su elementaria diplomatija, pagarba kaimynams ir yra ižeidžiantys”, – pareiškė Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Todėl Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius pavėdė Linkevičiui pakviesti Estijos ambasadorių Lietuvoje, kad šis paaiškintų situaciją. Ministras pirmininkas taip pat pastebėjo: „Norėtusi tikėti, kad viešojoje erdvėje išsakyti Estijos ekonomikos ir susisiekimo ministro žodžiai kai kurių mūsų ministrų kabineto narių atžvilgiu yra nesusiprati-mas. O derybos dėl projekto ‘Rail Baltica’, kuris vienodai svarbus visoms trimis Baltijos valstybėms, tebevyksta. Lietuva stengiasi apsaugoti savo na-

cionalinius interesus – tai mūsų Vyriausybės pareiga”. Deja, kokie nacionaliniai interesai būtų pažeisti Latvijos ir Estijos traukiniams riedant Lietuvoje per Kauną, o ne per Vilnių, taip ir liko nepaaiškinta.

Estijos ministras Parts viešame pareiškime tuoj atsiprašė už šį nesusipratimą. Jis teigė, jog jo panaudotas žodis buvo laikraštininko neteisingai interpretuotas ir be jokios intencijos užgauti Lietuvos kolegas.

„The Economist” iškelia dar ir kitą versiją dėl Lietuvos delsimo – Lietuvos geležinkelių operatorius-monopolistas „turi artimus ryšius su Rusija”. Pasak J. Bogdano (*Delfi*, 2013.01.24), „yra manančių, kad tuos norus galėjo pakurstyti Rusija, su kuria artimai ir sėmingai bendradarbiauja ‘Lietuvos geležinkeliai’. Rusijos geležinkelių ilgametis vadovas yra artimas V. Putino žmogus KGB generolas Vladimiras Jakuninas, o Rusijos politika siekia, kad Baltijos valstybės kuo mažiau integruotųsi į ES. Todėl ‘Rail Baltica’ projekto žlugdyme gali sutapti žinybiniai ir antivalstybiniai interesai”.

„Rail Baltica” projekto įgyvendinimas buvo sutartas ir paskelbtas visų 5 šalių transporto ministrų 2010 m. birželio 8 d. memorandume. Jo išvystymo planas išdėstytas 2011 m. kovo 28 d. ES Baltajame dokumente „Roadmap to a Single European Transport Area – Towards a competitive and resource efficient transport system”. Tačiau Lietuvos susisiekimo ministerijos pareigūnai dabar prabilo apie reikalą pradėti naujas studijas ištiriant šio projekto naudingumą, ar apeiti Kauną, ar tik iš Kauno nutiesti europinių bėgių atkarpą į Vilnių, bei nustatyti kiek reikėtų pridėtinių lėšų šiems projektams, ir kad ES turėtų už tai užmokėti. „Aš galvoju, kad mes ne pieštuką ir ne trintuką ruošiamės pirkti. Galvoju, kad tokiam stambiam projektui įgyvendinti reikia labai gilios analizės tam, kad nepadarytumėm klaidų”, – aiškino susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius. Deja, ieškant klaidų, po nustatyto termino, ES dėmesys ir finansiniai ištekliai šiam projektui bus nukreipti kitur ir tikriausiai dėl jų teks iš naujo kovoti kitą dešimtmetį atėjus naujų projektų pateikimo ciklui.

Reikia sutikti su *Delfi* žurnalisto Bogdano teigimu, kad „Valstybės interesai yra platesni, negu ‘Lietuvos geležinkelių’. Visų pirma, kaip ES šalis turime vykdyti bendradarbiavimo politiką ir neužtvirti kelio kitoms Baltijos valstybėms į Vakarų Europą. Viso regiono, o ne vien Lietuvos integracija į fizines jungtis yra ES mąsto uždavins. Tokio siekio neturėtų užgožti vienos ministerijos ar valstybinės įmonės norai”.

Toks projektas, kaip „Rail Baltica”, yra ne tik unikalus ir svarbus transporto ryšis visam Baltijos valstybių regionui, bet ir gili gerų santykių su kaimynais palaikymo išraiška (o tai – ES politikos dalis). Lietuva pasaulio akyse yra pastatyta prieš vieną iš jos ateičiai svarbiausių sprendimų: ar pasiims riboti savo mažesniems kaimynams pravažiavimo laisvę į Vakarų Europą pažeidžiant ankstesnius susitarimus bei statant naujas ir savanaudiškas užtvaras, ar plačiai pravers jiems vartus į Vakarų pasaulį. Tikėkimės, kad jos politikai pakils aukščiau nei jų politinės ir asmeninės ambicijos ir pasieks protingą, darnų ir visas Baltijos regiono šalis patenkinantį sprendimą.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Nepriklausomybės dienos šventinis pokylis New Yorke

ARŪNAS TIRKŠLIŪNAS

New Yorke miesto Lietuvių Bendruomenė (LB), Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke, Tautos Fondas ir ALT'as vasario 22 d. Brooklyn Mount Carmel salėje surengė pokylį, kuriame paminėjome abi mūsų Lietuvos Nepriklausomybės šventes: Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Minėjime dalyvavo garbingi svečiai: Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas su žmona dr. Vyte Sarapiniene, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen, LB New Yorko apygardos pirmininkas Algirdas Grybas, Tautos Fondo valdybos pirmininkė ir New Yorko miesto LB apylinkės valdybos narė Laima Šileikytė-Hood, New Yorko miesto LB apylinkės ko-pirmininkai Rasa Savičiūtė-Sprindys ir Laurynas Vismanas. Į pokylį sugužėjo 220 dalyvių ne tik iš New Yorko, bet ir iš gretimų valstijų: New Jersey, Pennsylvanijos, Connecticuto ir tolimesnių. Prieš renginio pradžią žmonės turėjo laiko pasišnekučiuoti, pabendrauti su seniai matytais draugais ir pažįstamais.

Oficialią šventės dalį pradėjo New Yorko miesto LB apylinkės pirmininkė ir renginio vedėja Rasa Savičiūtė-Sprindys, pakvietusi visus sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas pasveikino susirinkusiuosius, kviesdamas pasidžiaugti reikšmingais Lietuvos pasiekimais per šį istoriškai neilgą, bet labai reikšmingą ir intensyvią nepriklausomos Lietuvos laikotarpį: Lietuva ne tik tapo Europos Sąjungos nare, bet ir produktyviai dalyvauja jos visuose reikaluose, o praėjusį pusmetį pirmininkavo Europos Sąjungai. O štai visai neseniai dviems metams buvome išrinkti ir į Jungtinių Tautų Saugumo tarybą. Po generalinio konsulo kalbos šventės dalyvius pasveikino JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen. Krašto valdybos vardu ji apdovanojo mūsų generalinį konsulą Valdemarą Sarapiną ir New Yorko miesto LB valdybos narį Raimundą Šližį Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejaus garbės medaliais už nuopelnus puo-

Susirinkusius džiugino Vilniaus universiteto merginų choras „Virgo“

Algirdo Grybo nuotraukos

selėjant lietuviybę. Susirinkusiuosius taip pat pasveikino New Yorko apygardos pirmininkas Algirdas Grybas bei New Yorko miesto apylinkės pirmininkė Rasa Savičiūtė-Sprindys.

Šventinę programą rengė New Yorko miesto LB valdybos kultūrinių renginių vadovė Gintarė Bukauskienė. Visus džiugino Vilniaus universiteto merginų choras „Virgo“. Iš Lietuvos į šventę atvykusias 24 choristes lydėjo nepailstanti ilgametė choro vadovė Rasa Gelgotienė. Po nuostabaus choro pasirodymo vakaras dar ilgai tęsėsi Rimo Samio organizuotoje „videotekoje“: dideliame ekrane buvo rodomi vaizdo ir muzikos įrašai, o žmonės šoko pa-

gal muzikos ritmą.

Nuoširdi padėka skiriama visiems prisidėjusiems prie sėkmingo šventės organizavimo – ypač salę puošusioms New Yorko Maironio mokyklos tautodailės mokytojai Dainorai Mlynkaitei ir Tautodailės instituto atstovei Astai Bublienei, bei joms talkininkavusioms New Yorko miesto LB valdybos nariams. Labai ačiū skaniai maistą paruošusiems Vaidai Grigonytei ir jos vyrui Roger.

Šventės dalyviai turėjo puikią galimybę turiningai ir smagiai praleisti visiems lietuviams brangią Nepriklausomybės šventę.

Nepriklausomybės dienos minėjime dalyvavo garbingi svečiai (iš k.): New Yorko miesto LB valdybos atstovas spaudai Arūnas Tirkšliūnas, valdybos sekretorė Gelmina Židelytė, dr. Vyte Sarapiniene, LR generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas, New Yorko apygardos pirmininkas Algirdas Grybas, Amerikos LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen, New Yorko miesto LB ko-pirmininkai Laurynas Vismanas ir Rasa Savičiūtė-Sprindys, vicepirmininkė Vida Jankauskienė, atstovas visuomeniniams reikalams Raimundas Šližys, Tautos Fondo valdybos pirmininkė ir New Yorko miesto LB apylinkės valdybos išdininkė Laima Šileikytė-Hood bei valdybos vadovė kultūriniais reikalams Gintarė Bukauskienė.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų

parašyti apie tai

administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite

„Draugą“ greičiau!

Nepriklausomybės dieną šventė su dainomis ir šokiais

RASA VADMINAITĖ-TSODIKOV

Vasario 23 d. JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Elizabeth, New Jersey (NJ), apylinkė surengė Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuris buvo perkeltas iš vasario 16 d. dėl itin nepalankių oro sąlygų. Lietuviškoje Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje šv. Mišias aukojo kunigas Danielius Staniškis. Vėliau jis malda pradėjo minėjimą parapijos salėje. Šventės garbės svečius pristatė JAV LB Elizabeth (NJ) apylinkės pirmininkas Laurynas R. Misevičius. Žodį tarė JAV LB New Yorko apygardos pirm. Algirdas Grybas. Susirinkusiuosius taip pat pasveikino Elizabeth NJ apylinkės vicepirmininkas, Krašto valdybos narys Rimas Bitėnas. Laurynas Misevičius abiejų lituanistinių New Jersey valstijos mokyklų vedėjoms Dainai Petkevičienei ir Auksei Motto įteikė Lietuvių Fondo paramos čekius. Tokią pat paramą New Yorke esančioms Maironio ir A. Kazickienės mokykloms įsipareigojo perduoti A. Grybas. Vėliau buvo renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenės veiklai paremti.

Koncerte dalyvavo V. Kudirkos lituanistinės mokyklos auklėtiniai (vedėja D. Petkevičienė), Centrinio NJ mokyklėlės „Lietuvėlė“ mokiniai (vedėja A. Motto) bei Šv. Petro ir Povilo parapijos vaikų choras „Varpelis“, vadovaujamas Birutės Mockienės. Koncertinę programą vedė V. Kudirkos mokyklos atstovė Aušra Covalessky.

„Lietuvėlė“ susirinkusiuosius pasveikino lietuvių liaudies šokių „Kepurinė“.

Choras „Varpelis“ paruošė programėlę su lietuvių liaudies dainomis ir šokiais. Algirdo Grybo nuotraukos

„Lietuvėlė“ savo pasirodymą pradėjo tradiciniu pasisveikinimo šoku „Kepurinė“, o vėliau pristatė dar keletą lietuvių liaudies šokių ir dainų. V. Kudirkos mokyklos mokiniai deklamavo patriotinius eilėraščius apie Lietuvą. Choras „Varpelis“ paruošė gražią programėlę su lietuvių liaudies dainomis ir šokiais, akomponuojant skudučiais, smuiku ir pianinu. Koncertą vainikavo bendrai abiejų mokyklų ir choro atliekamos dainos „Tai gražiai gražiai“ ir „Žemėj Lietuvos“.

Pasibaigus šventinei programai visi žiūrovai, dalyviai ir svečiai buvo pakviesti pasivaishinti tradiciniais lietuviškais patiekalais, kuriuos paruošė choro „Varpelis“ tėvai. Norintys galėjo atsigerti lietuviško alaus, nusipirkti suvenyrų, lietuviškų maisto prekių ir šakočių.

Kon. V. Sarapinas sveikino lietuvius Hartforde

LAURA ŽILIAJEVAITĖ

Kovo 15 d. JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Connecticuto apygarda, vadovaujama pirmininkės Dianos Norkienės, pakvietė valstijoje gyvenančius lietuvius, jų draugus bei svečius į iškilmingą Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos – minėjimą valstijos sostinėje Hartforde. Į šventę atvyko LR generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas su žmona Vyte, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė bei gausus vietos lietuvių būrys. Renginio šeimininkė D. Norkienė sveikino vakaro dalyvius su Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena bei linkėjo jiems stiprybės bei ištvermės, saugant ir stiprinant laisvos bei nepriklausomos Lietuvos vardą pasaulyje.

Gen. konsulas V. Sarapinas su žmona Vyte (d.) bei dainininkėmis Elena ir Giedre Rasos Dooling nuotr.

Renginio prelegentas V. Sarapinas kalbėjo: „Tuomet, prieš 24-ius metus tautos siekis buvo aiškus, suprantamas ir vienareikšmis: laisvė ir nepriklausomybė. Be jokių išlygų. Be jokių sąlygų. Be baimės prieš jėgą demonstruojančią sovietinę kariuomenę. Be jokių kompromisų su okupacinės valdžios atstovais. Ir be jokių kompromisų su savo sąžine. Mielieji, šiandien šios mūsų stiprybės bei ištvermės ypatingai reikia mūsų sesėms ir broliams Ukrainoje, tad palaikykime juos visais įmanomais civilizuotais būdais“. Generalinis konsulas kvietė džiaugtis, jog šiandien Lietuva yra NATO valstybių šeimos narė, galinti jaustis saugesnė vien dėl to, kad NATO yra patvirtinusi Baltijos valstybių apginamumo planus bei pratęsusi oro policijos misiją virš Baltijos valstybių. „Didžiukimės, kad Lietuva tampa vis labiau žinoma ir matoma pasaulyje. Per neseniai pasibaigusį pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai pademonstravome, jog esame ne tik laisvę mylinčių žmonių tauta, ne tik krepšinio ir gero alaus šalis, bet ir valstybė, sugebanti išmintingai vadovauti visai Europos Sąjungai. Kartu tai buvo puiki galimybė pristatyti Lietuvą pasauliui kaip modernią, kuriančią ir jaukią šalį. O dabar vėl turime unikalų šansą tai daryti, būdami ateinančius dvejus metus Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nariai“, – sakė V. Sarapinas. Savo pranešime jis taip pat pabrėžė Lietuvos pasiekimus ekonomikos, transporto, turizmo, informacinių bei lazerinių technologijų, biotechnologijų, kultūros, švietimo bei sporto srityse. Konsulas padėkojo šventinio minėjimo dalyviams už jų pastangas, saugant ir puoselėjant lietuvių Amerikos žemėje. „Nesvarbu, kurioje pasaulio vietoje gyventume – Vilniuje ar New Yorke, Kaune ar Hartforde, Ariogaloje ar Giraitėje – kiekvienas iš mūsų esame neatsiejama tautos ir valstybės dalis. Ir kiekvieno iš mūsų patirtis yra svarbi ir reikalinga Tėvynei Lietuvai“, – sakė V. Sarapinas.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė S. Šimkuvienė specialiais prizais apdovanojo aktyviausius valstijos lietuvių puoselėtojus – Connecticuto apygardos pirmininkę D. Norkienę, Waterbury apylinkės pirmininkę Eglę Zylę, Hartfordo apylinkės valdybos narę Rasą Naujalis, Švč. Mergelės Marijos Seserų vienuoliją Putname su sesele Igne prišakyje bei seselę Margaritą. Šventinio vakaro dalyviams koncertavo duetas iš Lietuvos „Elle G“ (Elena ir Giedrė), visus sužavėjęs nuostabiai atliktomis tarpukario Lietuvos autorių dainomis.

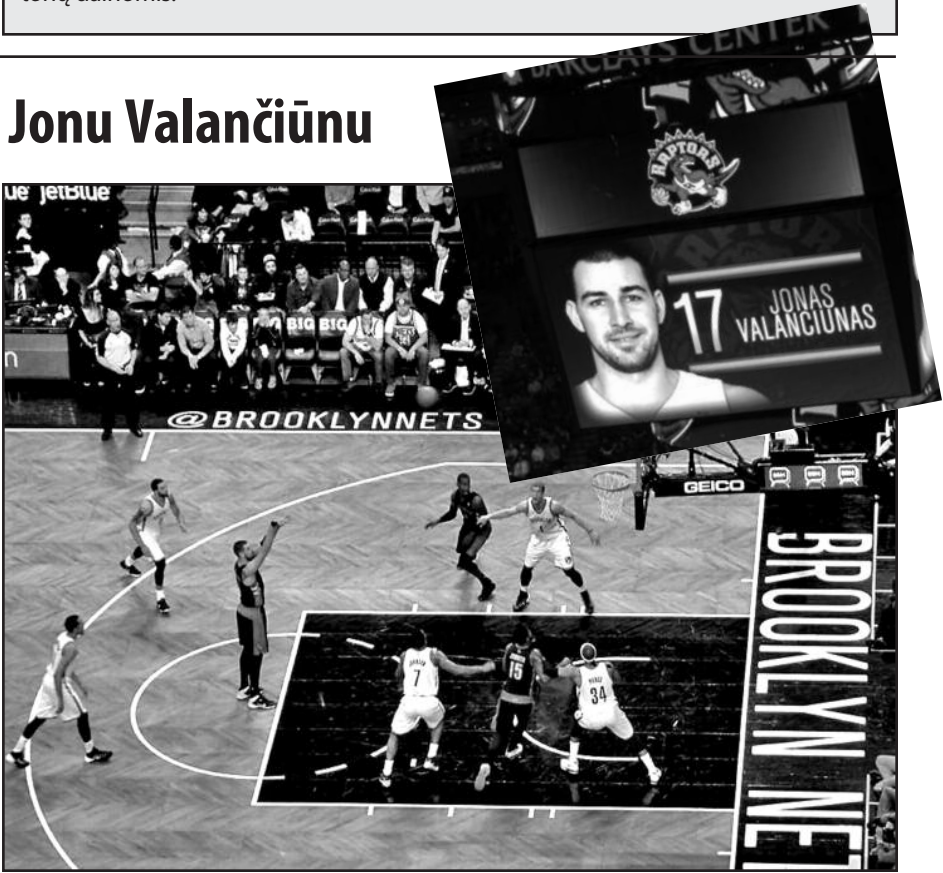
Krepšinio aistruoliai stebėjo rungtynes su Jonu Valančiūnu

Jonas Valančiūnas mieliai bendravo su būriu lietuvių sirgalių.

Bent 100 lietuvių kovo 10 d. buvo atėję į „Barclays Center“ sporto areną Brooklyne, New Yorke, palaikyti krepšinininko Jono Valančiūno „Toronto Raptors“ ir „Brooklyn Nets“ komandų rungtynėse. Tarp komandų vyko atkakli, „taškas į tašką“ kova, ypač rungtynių pabaigoje. Nors J. Valančiūno komanda keliais taškais nusileido šeimininkams (97:101), susirinkę krepšinio aistruoliai puikiai praleido laiką stebėdami šias įtemptas rungtynes.

Arūno Tirkšliūno info ir nuotr.

„Toronto Raptors“ ir „Brooklyn Nets“ rungtynių akimirka – Jonas Valančiūnas meta baidą.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Labdaros popietė – skaučių ir skautų Kaziuko mugė Hartforde

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Hartforde, v.s. Danguolės Ruseckaitės-Banevičienės rūpesčiu, jau per 60 metų vyksta kasmetinė Kaziuko mugė. Ji vykdoma labdaros pagrindais Atlanto skautus paremti.

Džiugu, jog net būnant toli nuo tėvynės, Amerikoje gyvenantys lietuviai skautai nepamiršta savo gilių tautos tradicijų. Juk Šventas Kazimieras yra ne tik Lietuvos globėjas, bet ir skautų globėjas. Skautams švęsti mūsų globėjo, Šv. Kazimiero, šventę įprasta, nes jis labai mylėjo Dievą, Tėvynę ir Artimą, o pagrindinis skautų šūkis toks ir yra. Kaip šventę pradėjęs vilkiukų vadovas, Linas Banevičius sakė: „bendromis jėgomis galime daug padaryti, nuveikti ir pasidžiaugti gražiais rezultatais.“ Tylos minute buvo pagerbta skautų sesė a. a. Birutė Bernotienė.

Skautiškoje veikloje, paruošiant naujus narius, labai svarbų darbą atlieka vadovė Debbie Pileika iš West Suffield. Šventės metu paukštytės įžodžius davė Kristina Nenortaitė ir Tyla Augytė. Dvi Skautų sąjungos narės buvo pakeltos laipsniais: į vyresnes skaites pakelta Diana Pileikaitė, paskiltininko laipsnis suteiktas Gabijai Pileikaitei. Užkalbinta Debbie Pileika džiaugėsi, kad po truputį vis pasipildo

skautų gretos, visi norintys yra labai laukiami.

Lietuviškojo dekoratyvinio meno kūrėja, s. Aldona Saimininkienė, daugiausiai aukojusi skautams, buvo ir Kaziuko mugės loterijos organizatorė. Prekybininkai pardavinėjo medžio, lino dirbinius, knygas, medų, šakocius, gintarą ir kt.

O kokia gi mugė be lietuviškų pietų?

Virtuvėje kelias dienas triūsė šeimininkės Marytė Banevičienė, Debbie Pileikienė, Lionė Simonaitienė ir kitos savanorės. Skanūs, tradiciški dešrai, troškintų kopūstų ir kugelio pietūs paruošti naudojant: 46 tuzinus kiaušinių, 95 sv šviežių dešrų, 70 sv kopūstų, 200 sv bulvių, 18 sv lašinių.

Maloniausias įspūdis buvo Connecticuto sostinės Hartfordo mero Pedro E. Segarra apsilankymas Kaziuko mugės šventėje. Jis gardžiavosi lietuviškais pietumis ir džiaugėsi, kad gali tarnauti valstijos sostinei bei jo gyventojams.

O aš džiaugiuosi, kad galėjau prisidėti prie šventės ir pasakyti, kad „ir aš ten buvau, alų midų gėriau, per barzdą varvėjo, burnoj neturėjau...“

Irena Nakienė-Valys – JAV LB Rytinės CT apylinkės valdybos pirminkė, PLB Seimo narė, JAV LB XX Tarbos narė

Paukštytės įžodžius davė Kristina Nenortaitė ir Tyla Augytė.

Sail Rakas 2014

Š. m. liepos 10–12 dienomis, jūrų skautams yra rušiama kelionė į Rako stovyklą burlaivių „Pau Hava“, dalyvauti Buriavimo stovykloje. Plauksime iš Čikagos uosto iki Pentwater miestelio uosto. Kelionę suplanuos Jūrų skautai pagal jūrų skautų programas.

Registracija iki **balandžio 26 d.** Daugiau informacijos suteiks **Vilius Dundzila: dundzila@yahoo.com.**

Ieškome jūrų būdžių ir gintarių liepos 19 d., Buriavimo stovyklai pasibaigus, parplaukinti burlaivį atgal į Čikagą. Susidomėję prašomi susisiekti su broliu Vilium.

Hartfordo skaučių ir skautų padėka

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems. Dėkojame už darbus virtuvėje, skutusiems bulves, kepusiems ir aukojusiems pyragus, salės tvarkymą bei puošimą. Ačiū už pinigines dovanas. Ačiū už įvairias dovanas loterijoms ir skaučių stalui bei visiems, palaikiusiems mūsų prekybininkus.

Dėkojame „Tėvynės garsų“ radijo laidos pranešėjams, išsamiai ir nuoširdžiai reklamuojant skaučių ir skautų Kaziuko mugę.

Skaučių ir skautų šūkis „Dievui, Tėvynei, Artimui“ prasmingas ne tik skautams, jis paliečia daugelį Hartfordo ir apylinkės lietuvių. Jūsų dalyvavimas ir parama įgalina skautus paremti Švenčiausios Trejybės bažnyčią, lietuvišką spaudą, skautų Fondą bei kitas organizacijas. Bendromis jėgomis galime daug padaryti ir pasidžiaugti gražiais rezultatais.

Skautiškas ačiū visiems. Iki pasimatymo skaučių ir skautų Kaziuko mugėje kitais metais.

Skaučių ir skautų Kaziuko mugės organizatoriai

Hartfordo skautai Kaziuko mugės šventėje

Mūsų jaunimas

ANTANAS PAUŽUOLIS

Čikagos priemiesčiuose gyvena nemažai lietuviško jaunimo, kurie yra įsijungę į veikiančias organizacijas. Daugumas priklauso Ateitininkų ir Skautų organizacijoms. Kiekviena organizacija turi skirtingus veiklos būdus. Berniukai, įsijungę į skautų veiklą, yra grupuojami į skiltis, draugoves ir tuntus. Tunto dydis priklauso nuo skautų skaičiaus apylinkėje. Skautų veikla tuntuose priklauso nuo vadovų sugebėjimo ir jų įdėto laiko bei pasiruošimo.

Šalia lietuvių skautų veikia ir Amerikos skautų vienetai, gyvuoja jau virš 100 metų. Savo sąrašuose jie turi arti trijų milijonų narių. Amerikos skautų organizacinė veikla yra gerai išvystyta. Ji taip pat priklauso nuo vadovų sugebėjimo. Aukščiausias patyrimo laipsnis, kurį gali gauti berniukas pagal nustatytą programą yra „erelio“ ženklas. Norint gauti šį ženmenį, skautas turi labai daug dirbti, kad įgytų „specialybes“. Tai profesiniai darbai, vykstantys realiame gyvenime.

Ps. fil. Linas Paužuolis, dalyvau-damas tunto veikloje pastebėjo, kad daug skautų leidžia laiką menkniekių atlikimui, kurie nepakelia patyrimo laipsniuose. Perėmęs tunto vadovavimą, pasitaręs su tėvais, šalia lietuviškos skautų veiklos programos jis įvedė ir amerikiečių skautų „amatų“ programos dalį, kaip pasiruošimą „erelio“ ženklui. Norint gauti „erelio“ ženmenį, reikia išeiti šešis patyrimo laipsnius, perskaityti 21-ą profesinio pobūdžio amatų knygutę ir papasakoti specialybių egzaminatoriui, ką yra išmokęs. Šios profesinės specialybės ne-

padaro skauto žinovu, bet suteikia pagrindines žinias, ką daryti „jeigu“... Šis papildomas užsiėmimas iš skautų reikalauja kantrybės, užsispyrimo žengti pirmyn. Šalia skautiško pasiruošimo, skautą spaudžia mokslai gimnazijoje, sportas, išipareigojimai namie. Prieš gaudamas šį ženmenį, skautas dar turi suorganizuoti gerą darbėlį savo mokyklai, bažnyčiai ar bent kokiai labdaros įstaigai. Šiuo darbu yra parodomas jo sugebėjimas vadovauti žmonių grupei. Kandidatas susikviečia reikalingus padėjėjus, pasirūpina reikalingų lėšų surinkimu ir vadovauja apsiimtam darbui.

Nuo 2000 metų iki šiol iš „Lituanicos“ tunto dešimt skautų yra gavę „erelio“ ženmenį, tuo nustebindami Amerikos skautų vadovybę, įrodydami lietuvių skautų darbštumą.

Iškilmingoje sueigoje šiems „Lituanicos“ tunto skautams buvo įteikti „erelio“ ženmenys: Antanui Paužuoliui, Jr., Albinui Liubinskiui, Aliukui Lapinskiui, Jonui Majauskui, Dominykui Paužuoliui, Kovui Kulbiui, Zeniui Liubinskiui, Vidui Kulbiui, Pauliui Si-liūnui ir Pauliui Vitui. Tai darbštieji jaunuoliai, pasižymėję ne tik skautiškoje veikloje, bet ir moksle. Keletas iš jų yra baigę universitetus, kiti – gimnazijas ir stos į universitetus tolimesnėms studijoms.

Džiugu skaityti pranešimus, kad yra lietuvių jaunuolių, įsijungusių į Amerikos skautų veiklą ir pasiekusių „erelio“ ženmenis, tuo pagarsinant lietuvių vardą. Tai Gytis Kriauciūnas iš Lafayette, IN ir Teriukas Petry, Calumet Council.

Dievo palaima telydi šiuos darbščius jaunuolius.

Lietuvoje galėtume pasimokyti pasiryžimo būti lietuviais

Švietimo ir mokslo ministras prof. Dainius Pavalkis neseniai viešėjo Jungtinėse Amerikos Valstijose. Štai kokiais įspūdžiais jis pasidalijo su „Draugu“:

Vykdamas į Čikagą turėjau du pagrindinius tikslus: aplankyti lituanistikos židinius ir užmegzti Lietuvai naudingus ryšius su JAV mokslo įstaigomis. Kadangi lankiausi Kovo 11-osios išvakarėse, turėjau puikią galimybę dalyvauti šventiniuose renginiuose, pabendrauti su įvairiose srityse dirbančiais tautiečiais, konsulato ir Pasaulio lietuvių centro darbuotojais, mokytojais. Esu visiems dėkingas už itin šiltą priėmimą ir prasmingus susitikimus. Atsivežiau į Lietuvą pačius geriausius įspūdžius.

Įspūdingas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo renginys vyko Čikagos laisvalaikio ir pramogų centro Navy Pier žimos sode „Crystal Gardens“, jį surengė Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje. Paminėti svarbios Lietuvai dienos susirinko keli šimtai lietuvių ir jų draugų, artimųjų, dalyvavo ir senatorius Richard Joseph „Dick“ Durbin. Su senatoriumi aptarėme skaudžius įvykius Ukrainoje. Net ir XXI a. laisvė gali būti trapi ir todėl labai brangintina.

Viešint JAV ir susitinkant su šioje šalyje gyvenančiais tautiečiais, ypač džiugino tai, kad žmonės gyvai ir natūraliai palaiko lietuvių, kad brangina savo nacionalines šaknis ir nori dirbti Lietuvai. Puikiausias pavyzdys – Iliojaus universiteto Lituanistikos katedra, kurioje darbuojasi tiek nese-

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo renginys Čikagos „Crystal Gardens“, Navy Pier

Jono Kuprio nuotr.

niai iš Lietuvos atvykę mokslininkai, tiek gyvenantieji JAV ne vieną dešimtmetį. Katedros įsteigimo istorija tik dar kartą paliudija lietuvių užsispyrimą ir gebėjimą bet kokiomis aplinkybėmis išlaikyti esmines tautą vienijančias vertybes: kalbą, kultūrą, istorinę atmintį. Lietuva ir toliau remia lituanistikos studijas ir katedros veiklą. Be to, Lietuvos universitetai norėtų įgyvendinti mainų programas su Iliojaus universitetu – tai irgi atvertų naujų perspektyvų.

Dalyvaudamas Iliojaus universiteto Lituanistikos katedros 30-mečio minėjime turėjau garbės pasveikinti ir apdovanoti ilgamečius katedros darbuotojus ir žmones, prisidėjusius prie katedros veiklos. Už nuoširdų darbą, lituanistikos studijų ir mokslo puoselėjimą atminimo medaliais bei padėkos raštais apdovanojau prof. Biljaną B. Sljivic-Simsic, buvusią Slavų ir baltų kalbų bei literatūros departamento vadovę, dr. Paulą Allen-Meares, Iliojaus universiteto Čikagoje rektorę (priėmė prorektorius prof. Lon S. Kaufman), prof. Astridą Orle Tantillo, humanitarinių mokslų fakulteto dekanę, prof. Imke Meyer, Literatūros, kultūros ir lingvistikos mokyklos direktorę, dr. Colleen McQuillen, Literatūros, kultūros ir lingvistikos mokyklos direktorės pavaduotoją, prof. Michał Paweł Markowski, Slavų ir baltų kalbų bei literatūros departamento vadovą, prof. Giedrių Subačių, PLB Lituanistikos katedros vadovą bei prof. Bronių Vaškelį ir prof. Violetą Kelertas, buvusius PLB Lituanistikos katedros vadovus.

Manau, kad lituanistinis švietimas ir yra būtent tas saitas, kuris padeda iš Lietuvos išvykusiems

Prof. Dainius Pavalkis apdovanoja prof. Imke Meyer.

Vidos Kuprytės nuotr.

žmonės palaikyti ryšį su Tėvyne, o pasauliui – išgirsti apie Lietuvą. Savaitgalinės lituanistinės mokyklos veikia keliose dešimtyse pasaulio šalių, jose mokosi per 6,000 mokinių. JAV mokyklėlės turi seniausias tradicijas. Maloniai nustebino mokinių ir mokytojų entuziazmas mano aplankytose K. Doneičio, Gedimino, Maironio, Čikagos lituanistinėse mokyklose – kad vaikams, jaunimui rūpi jų senelių šalies istorija, kalba. Pačios bendruomenės aktyviai prisideda prie mokyklų išlaikymo. Labai įsiminė smagus ir gražiai organizuotas Čikagos lituanistinės mokyklos surengtas šokių konkursas, skirtas būtent lituanistinei veiklai palaikyti.

Išties galėtume ir Lietuvoje pasimokyti tokio pasiryžimo būti lietuviais: savaitgaliais užuot išsėję vaikai ir tėvai keliauja, kartais ir nemažus atstumus, iki lituanistinės mokyklėlės. O ir ją baigę kai kurie jaunuoliai tampa savo mokytojų asistentais ir padeda ugdyti jaunesnius vaikus. Tikiu, kad ateityje jie dirbs Lietuvoje ar Lietuvai, juo labiau kad globaliame pasaulyje fiziniai atstumai nebėra tokie svarbūs, kaip prieš kelis dešimtmečius.

Kad lituanistinė veikla tiek JAV, tiek kitose pasaulio šalyse stiprėtų ir plėstųsi, Lietuva skiria ir skirs mokymosi priemonių, ruoš specialius, užsienio lietuviams pritaikytus vadovėlius su interaktyviomis elektroninėmis versijomis, apmokys pedagogus, rengs vasaros stovyklas Lietuvoje užsienio lietuvių vaikams. Primenu, kad Lietuvoje laukiami ir svetur mokyklas baigę užsienio lietuviai, lietuvių kilmės užsieniečiai, kurie nori studijuoti Lietuvoje, – jiems skiriame specialias stipendijas.

Užrašė V. Zaikauskas

Kovo 11-osios minėjime (iš k.): LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, senatorius Dick Durbin ir LR švietimo ir mokslo ministras prof. Dainius Pavalkis

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Premjeras apie VSD informaciją

Vilnius (ELTA) – Premjeras Algirdas Butkevičius sako, kad informacija, kurią kaupia Valstybės saugumo departamentas (VSD) bei kitos struktūros, laiku pasiekia Ministrų kabinetą, ir šis, reaguodamas į ją, yra priėmęs sprendimus, kurių kol kas neatskleidžia.

Paklaustas, ką Lietuva turėtų daryti, reaguodama į VSD informaciją ir siekdama apsisaugoti nuo galimų grėsmių, premjeras A. Butkevičius sakė, kad ši informacija dar kartą įrodo, jog esame informacinis taikynys.

„Esame nuolat stebimi, turime būti atsargūs ir nepasiduoti, nes Rusiją domina mūsų šalies vidaus ir užsienio politika bei Lietuvos saugumas. Žvalgybininkai dirba savo darbą, ir bet kokioms grėsmėms turi būti užkirstas kelias. Bet tam turi nepasiduoti ir pati visuomenė, juo labiau – at-

V. Katula VSD nuotr.

skiros grupės, minimos ataskaitoje: politikai, žurnalistai, politologai, verslininkai, valstybės tarnautojai. Aš siūlyčiau laikytis solidžiai”, – teigė A. Butkevičius.

Kovo 17 d. paskelbtoje VSD ataskaitoje teigiama, kad agresyviausiai prieš Lietuvą veikia ir didžiausią grėsmę kelia Rusijos žvalgybos ir saugumo tarnybos. Skelbiama, kad jas domina Lietuvos vidaus, užsienio politika, ekonomika, energetika, strateginiai projektai, krašto apsauga. Ją visą galima perskaityti VSD svetainėje: <http://www.vsd.lt/Page.aspx?pageID=193>

Beje, šioje ataskaitoje Rusijos karinės žvalgybos darbuotoju įvardytas Valerijus Katula tęsia darbą Rusijos atstovybėje Vilniuje.

Lenkija planuoja karinį junginį su Lietuva ir Ukraina

Varšuva (ELTA) – Lenkijos gynybos ministerija pranešė atnaujinanti planus sukurti bendrą Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos karinę brigadą. Aptarti brigados formavimo klausimų už krašto apsaugą atsakingi ministrai turėtų susitikti dar šią savaitę. Tokio junginio sudarymas sustiprintų NATO pajėgumus abiejose rytinės Aljanso sienos pusėse ir dar labiau priartintų Ukrainą prie Vakarų.

Planas sukurti trišalę karinę brigadą pirmą kartą įstrigo 2009 metais dėl tuometinės Ukrainos vyriausybės abejingumo projektui ir iškilusių sunkumų Lietuvos ir Lenkijos santykiuose.

Dabartinė Ukrainos krizė suteikė naują impulsą brigados formavimui.

Konfliktas į rytus nuo Lenkijos sienos paskatino Varšuvą aktyviau reformuoti ir stiprinti savo karines pajėgas. Patvirtinus 31 mlrd. eurų karinių išlaidų programą, Lenkija taps viena iš 5 NATO narių, gynybai skiriančių 2 proc. savo bendrojo vidaus produkto. Praėjusią savaitę vyriausybė paskelbė planus reformuoti ir padidinti šalies karinį rezervą, bendroms karinėms pratyboms į Lenkiją taip pat atvyko 12 JAV karinių oro pajėgų naikintuvų ir 300 asmenų aptarnaujančio personalo.

Lietuvos rusų dramos teatras boikotuoja Rusiją

Vilnius (BNS) – Lietuvos rusų dramos teatras, vadovaujamas režisieriaus Jono Vaitkaus, atsisakė vykti gastrolių į Sankt Peterburge šį pavasarį vyksiantį teatro festivalį „Baltijskij dom“, ir jos rengėjams išsiuntė atvirą laišką. Taip pasielgti teatro darbuotojai nusprendė, išvydę šventės, kurioje ketino dalyvauti, rengėjo Sergejaus Šubo pavarde Rusijos kultūros ministerijos išplatintame kultūros veikėjų sąrašą. Jame Rusijos kultūros veikėjai palaiko valdžios sprendimus dėl Rusijos veiksmų Ukrainoje.

Pasak režisieriaus J. Vaitkaus, teatro darbuotojai nepateisina mėginimų

politiškai manipuluoti kultūros ir meno žmonėmis.

„Didžioji rusų kultūra, kuriai atstovauja rusų dramos teatrai užsienyje, taip pat ir Lietuvos rusų dramos teatras, dėl dabartinių politinių įvykių nebus mažiau gerbiama ar mažiau vertinama mūsų šalyje nei iki šiol. Tačiau tegul ši situacija Rusijoje tampa pamoka, kad mėginimas politiškai manipuluoti kultūros ir meno žmonėmis yra nepriimtinas ir nesuderinamas nei su kultūros politika, nei su politikos kultūra”, – atvirame laiške teigia rež. J. Vaitkus.

Bruselyje – konsultacijos dėl euro įvedimo

Vilnius (ELTA) – Bruselyje prasideda oficialios konsultacijos dėl euro įvedimo Lietuvoje procedūrų. Kovo 17–18 d. čia viešėjęs Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas, dalyvavo Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto (ECON) posėdyje, taip pat susitiko su Europos Komisijos pirmininko pavaduotoju Olli Rehn ir Belgijos nacionalinio banko valdybos pirmininku Luc Coene. Lietuvos banko valdybos pirmininkas supažindino ECON narius su naujausia informacija apie

Lietuvos ekonomiką, taip pat aptarė pasirengimą euro įvedimui Lietuvoje.

Europos Komisija ir Europos centrinis bankas šių metų birželį Europos Sąjungos Tarybai turėtų pateikti vertinimus apie Lietuvos pažangą įgyvendinant ES sutartyje įtvirtintą išipareigojimą įsivesti eurą. Lietuvai, kaip ir kitoms euro neįsivedusioms šalims, taikoma išimtis įstojus į ES laikinai naudoti nacionalinę valiutą. Ši išimtis panaikinama, kai šalis atitinka būtinas euro įvedimui sąlygas.

V. Putinas:

Krymas po ilgos kelionės grįžo į gimtąjį uostą

Sutartį pasirašė Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas, Krymo vyriausybės vadovas Sergejus Aksionovas (k), Krymo parlamento pirmininkas Vladimiras Konstantinovas (2 iš k.) ir Sevastopolio vadovas Aleksejus Čalyjus (d). EPA–ELTA nuotr.

Maskva (ELTA) – Krymas po ilgos ir sunkios kelionės grįžo į savo „gimtąjį uostą“, Maskvos Raudonoje aikštėje 120 tūkst. žmonių miniai, kuri susirinko pareikšti paramą pusiasalio atsisakymui, sakė prezidentas Vladimiras Putinas.

Rusijos prezidentas V. Putinas,

Krymo vyriausybės vadovas Sergejus Aksionovas, Krymo parlamento pirmininkas Vladimiras Konstantinovas ir Sevastopolio vadovas Aleksejus Čalyjus kovo 18 d. pasirašė sutartį dėl Krymo ir Sevastopolio prijungimo prie Rusijos Federacijos.

Perestroikos iniciatorius palaiko referendumą

Maskva (BNS) – Buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michailas Gorbačiovas Krymo referendumą dėl prisijungimo prie Rusijos pavadino „laimingu įvykiu“.

„Krymas pasisakė už norą būti su Rusija. Reiškia, tai – laimė. Tai pasirinkimo laisvė, be kurios nieko neturi būti, – sakė jis. – Krymo liaudžiai reikia atsakingai ir sumaniai pasinaudoti gauta laime“.

M. Gorbačiovas pridūrė, kad Krymo referendumas parodė pavyzdį žmo-

nėms rusiškai kalbančioje Rytų Ukrainoje, kurie taip pat turėtų spręsti dėl savo likimo.

M. Gorbačiovas, kuris iš sovietų prezidento posto atsistatydino per 1991 metų Kalėdas, yra apgailestavęs, kad negalėjo sustabdyti Sovietų Sąjungos subyrėjimo.

Jis kritikavo prezidento Vladimiro Putino autoritarišką politiką, bet dabar sakė, kad remia jo kursą dėl Ukrainos krizės.

Japonija paskelbs sankcijas Rusijai

Tokijas (BNS) – Tokijas antradienį pranešė paskelbsiantis sankcijas Rusijai dėl sprendimo pripažinti veiksniu Krymo referendumą, o Japonijos prekybos ministras atšaukė savo dalyvavimą Rusijos investuotojų forumo.

„Apgailestautina, kad Rusija pripažino Krymo autonominės respublikos nepriklausomybę – žingsnį, pažeidžiantį Ukrainos suverenumą ir teritorinį vientisumą, – sakoma kovo 18 d. paskelbtame Japonijos URM pranešime. – Japonija išaldys derybas dėl

vizų režimo sušvelninimo, taip pat nepradės derybų dėl naujos investicijų sutarties, sutarties dėl kosmoso ir sutarties dėl rizikingos karinės veiklos prevencijos“.

Prekybos ministras Toshimitsu Motegi, kuris kovo 19 d. planavo dalyvauti Tokijuje vykšančiame Rusijos investuotojų forumo, pareiškė „negalėsiantis dalyvauti“. Japonija importuoja iš Rusijos daug naftos ir suskystintų gamtinių dujų, todėl „mes atidžiai stebime, kaip ši padėtis paveiks“ mūsų ekonomiką, sakė T. Motegi.

Vakarų sankcijos Rusijai – apgailėtinais menkos

Londonas (BNS) – Iki šiol paskelbtos Vakarų šalių sankcijos Rusijai dėl jos mėginimų aneksuoti Ukrainai priklausantį Krymą yra apgailėtinais menkos, o Europos vadovai turėtų kalbėti griežtesniu tonu su Kremliaus vadovu Vladimiru Putinu, pareiškė vienas aukšto rango Didžiosios Britanijos įstatymų leidėjas.

JAV ir Europos Sąjunga (ES) paskelbė sankcijas kai kuriems Rusijos ir Ukrainos pareigūnams, atsakydamos į referendumą Kryme, atveriantį kelią V. Putinui padaryti tą regioną Rusijos Federacijos dalimi.

„Viskas, ką iki šiol yra padariusi tarptautinė bendruomenė – tai vizų sankcijos ir sąskaitų išaldymas 22–23 asmenims. Toks atsakas apgailėtinas“, – Britanijos parlamento Žvalgybos ir saugumo komiteto pirmininkas Malcolm Rifkind sakė BBC.

M. Rifkind, kuris yra svarbus veikėjas premjero David Cameron Konservatorių partijoje, pareiškė, kad Jungtinės Valstijos ir ES turėtų griežčiau elgtis su V. Putinu. Pasak jo, būtų geriausia, jeigu Vakarų šalys paskelbtų „labai tvirtas finansines sankcijas“.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuviški prekių ženklai, kuriuos pasaulis žino geriau nei mes

Daugelis lietuviškų prekės ženklų nėra plačiai žinomi pasaulyje mastu. Didelė dalis jų priklauso tik vietinei rinkai, o kiti, kiek sėkmingesni bei didesni prekės ženklai pasiekia dar ir kaimynines šalis. Dauguma mums žinomų lietuviškų prekės ženklų yra būtent pastarieji, išplitę Lietuvoje bei kaimyninėse šalyse.

O ar žinote lietuviškus prekės ženklus garsius ne tik Rytų Europoje, bet ir didžiausiose Vakarų pasaulio valstybėse? Tokių yra? Pasirodo taip, yra, ir ne vienas. Tai prekės ženklai pritraukiantys didžiules užsienio investicijas bei turintys itin šviesią ateitį. Taigi, pradėkime.

„D.EFFECT“

2009 metais pasirodęs prekės ženklas priklauso garsiai Lietuvos dizaineri Eglei Žemaitytei. Originalūs, išskirtiniai, itin auštos kokybės drabužiai išpūdį paliko ne tik lietuviams. Šis prekės ženklas išpopuliarėjo tiek Vakarų Europoje, tiek ir už Atlanto. Ir panašu, jog ten yra populiarsnis nei pačioje Lietuvoje. Tikriausiai nebe priežasties. Lietuviams „D.EFFECT“ siūlomos drabužių kainos sunkiai įkandamos, tačiau labiau pasiturinčių šalių gyventojams Eglė Žemaitytės kuriami drabužiai kur kas labiau įperkami. Žinant, jog tai originalūs, aukštos kokybės dizainerės drabužiai, internetinėje svetainėje pateikiamos drabužių kainos vakariečiams gali atrodyti labai patrauklios. Panašu, jog tai viena priežasčių, kodėl šis prekės ženklas vakaruose yra žinomas geriau nei Rytų Europoje.

„Made In Moon“ MadeinMoon

„Made In Moon“ – tai lietuviams priklausanti, nedidelė, tačiau populiarumo sulaukti spėjusi dizaino agentūra. Kompanijoje dirba trys profesionalūs dizaineriai – Kristė, Marius ir Aidas. Ši kompanija jau yra laimėjusi ne vieną tarptautinį apdovanojimą.

„Chocolate Naive“

Desertui – itin skoningas, kūrybingas bei jaukus lietuviškas prekės ženklas. Šokoladus gaminantis „Chocolate Naive“ savo produkciją platina JAV, Italijoje, Prancūzijoje, Japonijoje, Olandijoje, Lenkijoje, Kazachstane bei, žinoma, Lietuvoje. Tai išties subtilus bei unikalus prekės ženklas, kokių Lietuvoje nėra daug. Pats šokoladas gaminamas tik rankomis, todėl yra itin aukštos kokybės bei išskirtinio skonio. Prekės ženklo idėja bei dizainas yra itin kruopščiai apgalvoti. Prie „Chocolate Naive“ kūrimo prisidėjo tiek Lietuvos, tiek užsienio rinkodaros bei dizaino ekspertai. Pastangos bei kūrybingumas atsipirko su kaupu. „Chocolate Naive“ tapo puikiai žinomu prekės ženklu tiek Europoje, tiek Azijoje, tiek ir už Atlanto.

Vinted.com arba manodrabuziai.lt

Vinted

Užsienyje geriau žinomas kaip vinted.com, Lietuvoje – manodrabuziai.lt – tai drabužių mainų tinklalapis, sulaukiantis vis didesnio populiarumo tiek tarp lankytojų, tiek tarp investuotojų. Neseniai šis projektas pritraukė milžinišką 70 mln. litų investiciją iš JAV. Plačiai žinomas Lietuvoje, šis projektas taip pat išpopuliarėjo Vidurio ir Vakarų Europoje (Čekijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje) bei JAV. Vilniuje įsikūrę vinted.com ant laurų žada neužmigti ir ketina toliau plėsti kompaniją bei pritraukti naujų investicijų.

Jonas Ilevičius

Pirmą kartą Lietuvoje vyks socialinio verslumo forumas

Kovo 21 d. Vilniuje vyks Britų tarybos, Ūkio ministerijos ir nevyriausybinių organizacijų biuro „Avily“ organizuojamas pirmasis Lietuvoje socialinio verslumo forumas, kurio tikslas – subūrus visus suinteresuotus asmenis ir institucijas ieškoti būdų vystyti socialinį verslą ir socialinę ekonomiką Lietuvoje.

Forume dalyvaus socialinio verslo, ministerijų, savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų, fondų, asociacijų ir verslo organizacijų atstovai. Dalyvius sveikins Jungtinės Karalystės ambasadorius Lietuvoje David Hunt, Britų tarybos atstovas Lietuvoje Artūras Vasiliauskas.

Tikimasi, kad forumas padės tolesnės socialinio verslo plėtros Lietuvoje pagrindus: bus įvardytos prioritetinės socialinio verslo plėtros sritys, plėtros etapai, suvienodinta socialinio verslo samprata valstybės institucijoms ir socialiniams bei ekonominiams partneriams.

„Draugo“ info

Ribojimai pakenks sau patiems

Lietuvių galimybės užsiimti žemės ūkiu gali būti smarkiai apribotos. Prie tokios išvados Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) priėjo išnagrinėjęs taip vadinamą žemės įsigijimo „saugiklių“ įstatymą. Projekto autoriai siekia nustatyti žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo sąlygas nuo šių metų gegužės, kai šalies žemės rinka atsivers ir kitų šalių piliečiams, tačiau nukentėtų pirmiausia lietuviai.

„Įstatymo rengėjai visiškai neatsižvelgia į tai, kad jų ‘saugikliai’ apribos pačių lietuvių galimybes užsiimti žemės ūkiu. Pavyzdžiui, tiek Lietuvos piliečiams, tiek lietuvių įmonėms, norinčioms įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, reikės bent trejus metus būti vykdytusioms žemės ūkio veiklą. Bet juk jaunam pradedančiam ūkininkui būtent tam ir reikia žemės, kad pradėtų užsiimti žemės ūkiu. Šiuo ir kitais reikalavimais yra iš esmės užkertamas kelias norintiems pradėti ūkininkauti lietuviams patekti į rinką”, – teigia LLRI prezidentas Žilvinas Šilėnas.

Iš juridinių asmenų, norinčių įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, bus reikalaujama būti vykdytusiems žemės ūkio veiklą, atitinkančią žemės ūkio ministro patvirtintus minimalius pagamintos žemės ūkio produkcijos kiekius. Įstatymu siekiama uždrausti keisti turimos žemės ūkio paskirties žemės paskirtį bent 10 metų. Taip pat bus reikalaujama 10 metų po žemės įsigijimo vykdyti tokią žemės ūkio veiklą, kuri atitiktų žemės ūkio ministerijos patvirtintą produkcijos kvotą. Nesilaikant šių reikalavimų žemės savininkui grės administracinė atsakomybė bei keliatūkstantinės baudos.

„Žmogus, nebegalėdamas konkrečios žemės panaudoti efektyviai bus tikrąja to žodžio prasme įpareigotas nieko nekeisti ir išlaikyti žemę. Nesuvaldoma, kaip tokiomis sąlygomis žmogus galės dirbti efektyviai. Įsivaizduokite, jeigu valdžia imtų nurodinėti kirpykloms, kiek žmonių per dieną reikia apkirti. Apkerpi mažiau nei 15 žmonių – kirpyklą uždarysime ir dar priversime sumokėti baudą. O jeigu kirpėju būti nesiseka, vis tiek privalai išlaikyti kirpyklą, nieko negali keisti. Atrodo absurdiška, bet būtent taip ir veiks ‘saugiklių’ įstatymas”, – teigia LLRI jaunesnioji ekspertė Austėja Kazlauskytė.

Įstatyme numatyta ir tai, kad žemę pirkti bus galima tik toje savivaldybėje, kurioje esi registruotas, arba besiribojančios savivaldybės teritorijoje.

„Kitaip tariant, jeigu gyveni Kaune, žemės įsigyti aplink Klaipėdą nebegalėsi”, – pastebi A. Kazlauskytė.

Nuo gegužės 1 d. Lietuva nebegalės taikyti draudimo užsieniečiams įsigyti žemės, nes baigiasi dešimties metų pereinamasis laikotarpis. Tokius įsipareigojimus Lietuva prisiėmė 2004 metais, tapdama Europos Sąjungos nare. Bet kokie žemės įsigijimo ribojimai neturi būti diskriminaciniai kitų ES piliečių atžvilgiu. Laisvas kapitalo judėjimas yra vienas iš kertinių ES principų.

Laisvosios rinkos instituto info

Ženklas „Kokybė” – garantija vartotojui

Žemės ūkio produktų gamintojai, pageidaujantys savo produkciją pažymėti ženklu „Kokybė”, nuo šiol gali kreiptis paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonę „Dalyvavimas maisto kokybės schemose”. Paraiškas iki metų pabaigos renka Nacionalinė mokėjimo agentūra (NMA) prie žemės ūkio ministerijos.

Parama pagal priemonę galės pasinaudoti gaminantys ar auginantys išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktus – produktus, kurių kokybė pranoksta Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų nustatytus saugos, gyvūnų ir augalų sveikatos, gyvūnų gerovės ar aplinkosaugos reikalavimus ar kurie dėl tam tikrų ūkininkavimo ar gamybos būdų naudojimo pasižymi ypatingomis savybėmis.

Vienai ūkio valdai gali būti skiriama iki 10,358 litų paramos už vienerius metus, paramos lėšomis finansuojant išlaidas sertifikavimui, sertifikato galiojimo metu atliekamoms patikroms ir tyrimams, metiniam įnašui už dalyvavimą nacionalinėje maisto kokybės schemoje, išskirtinės kokybės produktų populiarinimo priemonių organizavimui.

Teikti paraiškas gali fiziniai ir juridiniai asmenys, įsiregistravę Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre žemės ūkio valdos valdytojais arba jungtinės veiklos partneriais bei turintys galiojančią išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų gamybos sertifikatą, patvirtinantį, kad produktai ir gamybos procesas atitinka keliamus reikalavimus.

NMA info

Parengė Vitalius Zaikauskas

Valiutų santykis (2014 metų kovo 18 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,49 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,25 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,23 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,13 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,13 LTL

Reguliai: Šeimos gyvenimas 1912–1942

AUGUSTINAS IDZELIS

Motiejaus Rindzevičiaus 1912 metais nupirktas palivarkas Reguliuose buvo vien atvira žemė. Nebuvo jokių ūkinių pastatų ar namo. Viską reikėjo pastatyti iš naujo, o darbams reikia laiko. Kol darbai buvo baigti, šeima gyveno Pašėtės dvare. Čia buvo gimęs Marcelis (1907–1994); čia gimė Salomėja Rindzevičiūtė-Idzelienė (1912–2012) ir Juzė Rindzevičiūtė-Kadzienė (1914–2000).

Vokietijai paskelbus karą Rusijai, Lietuvos erdvė tapo karo lauku. 1915 metų rugpjūčio 18 dieną kaiserio kariuomenė okupavo Kauną. Motiejus nutarė su šeima pasitraukti į Rusiją. Kelionė į rytus buvo trumpa. Pasiekus Pabrądę, žmona Jadvyga pareikalavo, kad visi grįžtų į Pašėtę. Anot jos, jei yra lemta mirti, tai geriau namuose, o ne Rusijoje. Mirtis atėjo į namus. 1918 metais du vaikai mirė nuo „ispaniško“ gripo pandemijos, kuri tuo metu buvo paplitusi pasaulyje.

Persikėlus į Regulius, Motiejus pradėjo sėkmingai ūkininkauti. Čia gimė trys vaikai: Jadvyga Rindzevičiūtė-Kliorienė (1920), Povilas Rindzevičius (1922–1962) ir Ona Rindzevičiūtė-Mielynienė (1925–1982). Motiejus sugebėjo išleisti visus vaikus į aukštuosius mokslus – nuostabus dalykas tais laikais. Marcelis baigė Dotnuvos žemės ūkio technikumą, kuris vėliau tapo Žemės ūkio akademija. Jis grįžo į Regulius ir tvarkė ūkį moderniais pagrindais. Po Antrojo pasaulinio karo, Marcelis Lietuvoje pripažintas ir apdovanotas bitininkas. Povilas ir Ona baigė medicinos mokslus ir tapo daktarais. Povilas dirbo Kėdainiuose ir slapta eidavo į mišką gydyti sužeistų ar sergančių partizanų. Juzė ir Jadvyga baigė stomatologiją ir tapo dantistėmis.

Salomėja, kaip brolis Marcelis ir sesuo Juzė, ne lankė pradžios mokyklos. Į namus ateidavo privati mokytoja „bona“, kuri mokė vaikus skaityti ir rašyti lenkiškai. Visi vaikai taip pat išmoko skaityti ir rašyti lietuviškai. Jadvyga buvo pirmoji, lankiusi lietuvišką pradžios mokyklą. Salomėja, būdama 13 metų, 1925-aisiais pradėjo lankyti Panevėžio gimnaziją.

Kadangi Panevėžio gimnazija buvo maždaug už 100 kilometrų nuo Regulių, tėvai išnuomavo Salomėjai kambarį mieste netoli katedros. Gimnazijoje ji labiausiai mėgo prancūzų kalbos klasę. Mokytoja buvo Virginia Ratomskaitė-Gailevičienė, 1909 m. baigusi Alliance Francaise kursus Paryžiuje. Ji buvo ypatinga mokytoja. Nors Salomėja niekada nebuvo Prancūzijoje, ji išmoko sklandžiai kalbėti prancūziškai. Kada aš ją aplankiau 2012 metais prieš mirtį, ji man deklamavo ilgą eilėraštį prancūzų kalba.

Panevėžyje Salomėja tapo ateitininke. 1930 metais Lietuvos valdžia uždraudė viešą moksleivių ateitininkų veiklą. Tais pačiais metais kunigas Alfonsas Lipniūnas (1905–1945) buvo paskirtas Panevėžio vyskupijos jaunimo reikalų direktoriumi. Jis organizavo slaptus moksleivių ateitininkų susirinkimus – kartais katedros rūsy. Salomėja kalbėdavo apie tuos susirinkimus. Vokiečių okupacijos metu (1943), kunigas Lipniūnas buvo Gestapo sumintas ir išvežtas į Stuthofo koncentracijos stovyklą. 1945 metais, kada vokiečiai evakavo kalinius, kunigas Lipniūnas sirgo šiltine ir balandžio 28 dieną mirė.

1932 metais Salomėja įstojo į Žemės ūkio akademiją Dotnuvoje. Ji turėjo gerą balsą ir priklausė akademijos chorui. Koncertavo Rygoje ir Prahoje. 1936 metais ji apgynė diplominį darbą ir įgijo diplomuotos agronomės – šeimininkės vardą. Pradėjo dirbti mergaičių namų ūkio mokytoja. Darbas kaimė jai nepatiko. 1937 metais ji gavo tarnybą Žemės ūkio rūmuose Kaune. Kartu su drauge (Kazimiera Bredelyte-Sakalienė – dr. Romualdo Sakalausko motina) nuomavo butą Žaliakalnyje, Vaižganto gatvėje.

Būdama patraukli jauna moteris, Salomėja turėjo daug gerbėjų. Jai patiko lankyti restoranus ir šokti. 1940 m. kovo mėnesį, Kondrato kavinėje per Juozą Giedraitį, Salomėja sutiko Henriką Idzelevičių-Idzelį (1908–1994). Jų trumpa draugystė greitai tapo karšta meile. Buvo sunkus laikas. Vyko karas. Ateitis nebuvo aiški. Abu tuoktis nutarė vasarą.

Henrikas Idzelis 1940 metų pradžioje buvo at-

Kaunas, 1932 m. Vytauto klubo metinė šventė. Priekyje iš kairės: Vladas Vilimas, Kazys Mockus (su vėliava) ir Henrikas Idzelevičius.

Salomėja Rindzevičiūtė-Idzelienė, 1932 m.

važiuojo iš Kauną iš Klaipėdos krašto ir laukė paskyrimo į naujas pareigas. Jis buvo Lietuvos banko Šilutės skyriaus prokurastas (banko valdybininkas, turintis įgaliojimus įvairiems sandėriams sudaryti). 1939 metų kovo 22 dieną Hitleris užėmė Klaipėdos kraštą. H. Idzelis pasiliko krašte keletą mėnesių, nes turėjo sutvarkyti ir užbaigti Šilutės banko reikalus. Vieną kartą Klaipėdoje užėjo į restoraną papietauti. Vietiniai naciai palaikė jį žydu ir išmetė iš restorano.

Henrikas Idzelis gimė 1908 metais Rusijoje. 1918 metais su tėvais bei seserimis Emilija ir Elena atvažiavo į Telšius, į protėvių miestą. H. Idzelis greitai išmoko lietuviškai ir 1929 m. baigė vysk. Motiejaus Valančiaus gimnaziją. Įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Telšių fakulteto Ekonomikos skyrių. 1915 metais tapo diplomuotu ekonomistu.

Būdamas studentas Henrikas Idzelis buvo aktyvus ateitininkas. Gyveno Ateitininkų rūmuose ir dalinosi kambariu su Adolfu Damaševičiumi-Damušiu (1908–2003). Abu buvo vienmečiai ir gimė Rusijoje beveik tą pačią dieną (Henrikas – birželio 15 d., Adolfas – birželio 16 d.). 1930–1931 metais Adolfas Damušis buvo Moksleivių ateitininkų sąjungos valdybos pirmininkas, o Henrikas Idzelis buvo valdybos narys. 1931 metais Damušis buvo Smetonos valdžios suimtas už ateitininkų veiklą ir šešis mėnesius kalintas Varnių koncentracijos stovykloje.

Henrikas Idzelis buvo Vytauto klubo narys. Klubas buvo ateitininkų organizacija, jungianti studentus, kuriems rūpėjo visuomeniniai reikalai. Vienas iš klubo steigėjų buvo Jonas Matulionis (1885–

1980), o klubą globojo kunigas Mykolas Krupavičius (1885–1970). 1931–1932 metais H. Idzelis susidraugavo su visa eile narių, kurie tapo jo ilgamečiais draugais ir Krikščionių demokratų partijos kolegos Lietuvoje ir vėliau Amerikoje. Tarp jų buvo Juozas Giedraitis (1910–2008), Petras Kliorys (1907–2003), Kazys Mockus (1910–1972), Pranas Polteraitis (1907–1985), Antanas Repšys (1908–1971) ir Vladas Viliamas (1904–1972).¹

1940 metų birželio 11 dieną Henrikas Idzelis gavo Lietuvos banko paskyrimą būti Švenčionių skyriaus direktoriumi. Švenčionėliai buvo Vilniaus krašte ir iki karo Lenkijos dalis. 1939 metais Lietuva buvo priversta Maskvoje pasirašyti Lietuvos-Sovietų Sąjungos savitarpio pagalbos sutartį. Kaip atlygį Lietuva atgavo Vilnių ir Vilniaus kraštą. Vienas Lietuvos delegacijos narys buvo dr. Vladas Viliamas. Jis Rockefellerio stipendijos dėka Berlyne studijavo geografiją ir 1936 metais apgynė disertaciją. Kaip geografas Viliamas buvo pakviestas į delegaciją nustatyti sienos tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Pasitarimų metu Kremliuje vieną naktį į posėdžio kambarį atėjo Stalinas, paplojo jam per petį, sakdamas: „Geografai yra pavojingi žmonės.“²

Sienų nustatymas buvo tik ciniškas Stalino žaidimas. 1940 metų birželio 15 dieną Raudonoji armija peržengė Lietuvos sieną ir kraštas tapo sovietų okupuotas. Šūkis „Vilnius mūsų, o Lietuva rusų“ tapo realybe.

1940 metų liepos 21 dieną, Krakių bažnyčioje įvyko Salomėjos Rindzevičiūtės ir Henriko Idzelevičiaus-Idzelio vestuvės. Po vestuvių visi artimieji ir draugai nusifotografavo. Nuotrauka kabo mano namuose. Joje – Salomėjos šeima, Vaidotai, Henriko tėvas Jackus, dvi seserys ir Henriko draugai vytautininkai: Petras Kliorys, Kazys Mockus, Antanas Repšys ir Jonas Sakas.

Nors įvyko vestuvės, nuotraukoje niekas nesišypsojo. Tą dieną Lietuvoje nebuvo jokios priežasties šypsotis. Okupanto marionetinis „liaudies“ seimas Kaune sušaukė pirmąją savo sesiją. Maskvos statytinis Justas Paleckis aiškino, kad Lietuvos revoliucionierių kovos „ilgai dar būtų likusios be vaisių, jei ne broliška pagalba, kurios susilaukėme iš visada mums broliškų ir draugiškų didžiosios Sovietų Sąjungos tautų ir kurią mums atnešė tautų išvadotoja Raudonoji armija.“ Po trumpų „diskusijų“ seimas paskelbė, kad Lietuva dabar yra Sovietų Socialistinė Respublika.³

Naujavedžiai po vestuvių atvažiavo į Švenčionėlius. Henrikas tęsė darbą banke. Liepos 27 dieną Liaudies seimas priėmė bankų nacionalizavimo įstatymą. Lietuvos bankai tapo SSRS valstybinio banko (Gosbank) dalis. Henrikas nebuvo atleistas iš tarnybos, nes jis kalbėjo rusiškai kaip tikras rusas. Vienas komunistas-aktyvistas, vietinis žydas, buvo paskirtas „buhalteriu“. Henriko santykiai su juo buvo draugiški.

Būdamas Švenčionių banko direktoriumi, H. Idzelis turėjo progą užmegzti ryšius su pogrindžiu. Šito fakto „buhalteris“, nemokėdamas lietuvių kal-

bos, nežinojo. Pagal okupanto vertinimus, H. Idzelio biografija nebuvo švari – jis buvo klasės priešas ir išdavikas. Jo ir žmonos Salomėjos vardai buvo įtraukti į birželio 14 dienos tremiamųjų sąrašą. „Buhalteris“, būdamas kompartijos aktyvistas, peržiūrėjo sąrašą. Pamatęs Henriko ir Salomėjos vardus, jis juos išbraukė. Likimas „buhalteriui“ nebuvo nuolankus – jis žuvo per holokaustą.

1941 metų birželio 22 dieną prasiėjo Vokietijos–SSRS karas. H. Idzelis buvo Švenčionių partizanų štabo narys. „Švenčionėliuose veikė gerai pagal karišką tvarką suorganizuotas ir ginkluotas sukilėlių dalinys. Jis turėjo net patranką. Daugumą Švenčionių sukilėlių būrį sudarė išeiviai iš poligono.”⁴ Liepos 26 dieną štabo viršininkas įsakė H. Idzeliui „vykti į Vilnių pas valdžios atstovus nušviesti vietos padėtį ir gauti informaciją”.

Liepos 17 dieną Lietuva tapo vokiečių *Ostland* dalis, o liepos 25 dieną *Ostland* valdymą perėmė reicho komisaras H. Lohse. Rugsėjo mėnesį apskrities įstaigos iš Švenčionių persikėlė į Švenčionis. H. Idzelis tapo Lietuvos banko Švenčionių skyriaus direktoriumi.

Švenčionys buvo 6 kilometrus į vakarus nuo Baltarusijos sienos. 1940 metais čia buvo 7,000 gyventojų – maždaug trečdalis žydai. Lenkų laikais čia veikė pagrindinė vakarų Baltarusijos komunistų partija. Vienas iš vietinių komunistų vadų buvo Fiodor Markov, rusų kilmės asmuo, kuris dėstė istoriją žydų *Folkshul’ėje*. Jo žmona Ester Desiatnik taip pat buvo komunistų pagrindžio aktyvistė. 1939 metais Švenčionys tapo Baltarusijos SSR dalis. Markovas tapo Švenčionių vykdomo komiteto pirmininkas ir atstovas į BSSR Aukščiausiąją tarybą. Karo pradžioje Markovas, kaip ir daugumas kitų raudonų aktyvistų, pasitraukė į Rusijos gilumą.

1941 metų rugpjūčio mėnesį Markovas gavo partijos nurodymą grįžti į Švenčionių apskritį ir organizuoti sovietinius partizanus. Jo veiklos bazė tapo miškai ir balos prie netolimo Baltarusijoje esančio Naručio ežero. Markovas sugebėjo pritraukti į savo partizanų brigadą daug žydų.⁵ 1941 metų pradžioje, Yitzhak Rudnitski, 18 metų jaunuolis ir jo draugai iš Švenčionių įstojo į Markovo brigadą. Vėliau, Izraelyje, jis pavarde pakeitė į Arad. 2001 metais Arad tapo Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinių okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti nariu ir tyrėju. Emanuelis Zingeris, Tarptautinės komisijos pirmininkas, yra rašęs: „Žydų kilmės komisijos nariai aktyviai dalyvavo sovietinio režimo nusikaltimus tyrusios pakomisės veikloje.”⁶ Kažkodėl komisijos vadovai neiškėlė Kaniukių kaimo skerdynių klausimo. 1944 metų sausio 29 dieną sovietiniai partizanai padegė kaimą ir nužudė 38 gyventojus. Arad šitą akciją aprašė savo 1979 metais išleistoje atsiminimų knygoje „The Partisan From the Valley of Death to Mount Zion” (New York, Holocaust Library, 1979, p. 158).

Markovo partizanai pradėjo veikti Švenčionių apskrityje 1942 metų vasario mėnesį: „vasario 2 d. pažeista geležinkelio linija kelyje Pabradė–Švenčionėliai; tų pačių metų vasario mėn. naktį iš 2-osios į 3-iąją geležinkelio ruožė Švenčionėliai–Ignalina daugelyje vietų pažeista linija; vasario 5 d. kelyje Švenčionėliai–Ignalina nuo bėgių buvo nuversti 3 garvežiai su 6 vagonais, dėl ko ruožas neveikė dvi paras.”⁷

1942 metų gegužės 19 dieną įvyko svarbiausia ir plačiai pagarsėjusi Mar-

Lietuvos banko Švenčionių skyriaus tarnautojai 1941 m. H. Idzelis – pirmas iš kairės

kovo akcija. „Tą dieną Joseph Beck, vokiečių komisaras Švenčionyse, Walter Grohl, jo pavaduotojas ir oberlieutenant Schmit, Švenčionių rusų karo belaisvių stovyklos komendantas, važiavo iš Švenčionių į Lentupį. Automobilyje buvo jų lenkė vertėja, kuri jau iš anksto buvo susitarusi su Markovu paruošti kelyje pasalą. Markovo partizanai užmušė visus tris vokiečių pareigūnus. Partizanai numovė jų kelnes ir nuavė batus. Jų lyties organai buvo nupjauti ir numesti prie jų lavonų.”⁷

Keršydami už įvykį, vokiečiai sušaudė 400–500 gyventojų – daugiausia lenkų tautybės. Vietiniai gyventojai tapo vokiečių įkaitais. Markovas tą žinojo, bet jam tas nerūpėjo. Vokiečiai atliko nebaigtą NKVD darbą.

Sovietinių partizanų siautėjimas Švenčionių apskrityje kartu su vokiečių keršijimo akcijoms išgąsdino Salomėją Idzeliene. Tuo laiku ji buvo nėščia, o jos daktaras, lenkas, buvo vienas iš daugelio aukų. Liepos mėnesį Idzeliai apleido Švenčionis ir persikėlė į

Telšius. H. Idzelis iš pradžių dirbo Lietuvos banko skyriuje buhalteriu. 1943 metų balandžio mėnesį jis tapo Telšių apskrities Finansų kasos vedėjas.

Telšiai buvo Henriko Idzelio šeimos ir protėvių gyvenvietė. Čia jis baigė gimnaziją, čia gyveno jo tėvas (Džiugo gatvė, Nr. 21). Telšiuose taip pat gyveno jo draugas, vytautininkas, Kazys Mockus. Jis buvo Telšių gimnazijos mokytojas ir veikėjas.

1941 metais birželio 24 dieną, Rainių miškelyje, netoli Telšių, komunistai negirdėtu žiaurumu nukankino 73 politinius kalinius. Jų užkasti lavonai buvo rasti birželio 28 dieną. Tirti lavonus buvo sudaryta Teismo medicinos komisija. Komisijai vadovavo dr. Mikulskis. Kiti komisijos nariai buvo daktarai Plechavičius, Mackevičius, Girdvainis ir Žilytė.

Kazys Mockus, kuris 1941 metais pradėjo leisti savaitraštį „Žemaičių žemė”, surinko informaciją apie Rainių skerdynes ir 1942 metų pradžioje išleido 68 puslapių knygėlę, pavadintą „Že-

maičių kankiniai”. Mockaus žodžiais, „Rainių tragedija amžiams liks viena šurpiausių momentų mūsų tautos istorijoje. Kad ji neliktų ilgesnį laiką tik žodinė atminty, kaip tai atsitiko su Kražių skerdynėmis ir kitais skaudžiais mums įvykiais, šis leidinys ir yra pirmas bandymas užfiksuoti tuos įvykius, paskelbti juos visai tautai.”⁸

Rugsėjo 30 dieną Salomėja pagimdė sūnų vardu Augustinas. Jos daktaras buvo vienas iš narių, kuris atliko Rainių kankinių medicininę ekspertizę. Krikštynos įvyko gruodžio 5 dieną Telšių katedroje. Apeigas atliko kunigas (vėliau vyskupas ir Sibiro kankinys) Pranciškus Ramanauskas (1893–1959). Krikšto tėvai buvo Salomėjos sesuo Jadvyga ir Henriko geras draugas Petras Kliorys.

1942 metai baigėsi. Prasidėjo naujas ir nuotykių pilnas gyvenimo tarpnis, kuris baigėsi 1948 metais New Yorke.

Literatūra

1. Viktoras Alekna, „Vytauto klubas: istorija”, narių biografijos, Vilnius, 2002.
2. Regina Viliamienė, „Geografė dr. Vlada Viliamą prisimenant”, „Tėvynės sargas”, 1997 m., Nr. 1 (95), p. 66.
3. Arvydas Anušauskas, „Lietuva: 1940–1990 okupuotos Lietuvos istorija”, Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras, 2005, p. 84.
4. V. Malžiūnas, „Išaugau Vilnijoje: atsiminimai”, Kauras: Spindulys, 1996, p. 107.
5. http://kehilalinks.jewishgen.org/svencionys/naruch_partisans.html, Moshe Kalchem, translated by Eilat Gordin Levitan, With Proud Bearing, 1939–1945: Chapters in the History of Jewish Fighting in the Naruch Forests, Tel Aviv, 1991, p. 1–23.
6. Emanuelis Zingeris, „Pratarmė”, Christoph Dieckmann, Saulius Sužiedėlis, „Lietuvos žydų persekiojimas ir masinės žudynės 1941 m. vasarą ir rudenį”, Vilnius: margi raštai, 2006, p. 6.
7. <http://www.genocid.leidyba/1/audrone.htm>, Audronė Janavičienė, „Sovietiniai diversantai Lietuvoje (1941–1944)”, p. 1–17.
8. Malžiūnas, p. 127–28.

FIBA siekia atsinaujinti

Kovo 16 d. Stambule (Turkija) vykęs neeilinis Tarptautinės krepšinio federacijos (FIBA) pasaulinis kongresas vienbalsiai patvirtino naują Pagrindinį statutą, pakeisiantį FIBA struktūrą. FIBA pranešime žiniasklaidai teigiama, kad naujasis statusas sustiprins pagrindinę krepšinio organizaciją ateities iššūkių ir strateginių plėtros galimybių akivaizdoje.

Lietuvos krepšinio federacijai (LKF) neeiliniame FIBA kongrese atstovavo LKF prezidentas Arvydas Sabonis ir generalinis sekretorius Mindaugas Špokas.

„Iš esmės šiuo statutu centralizuojama FIBA struktūra, tačiau daugiau atsakomybės suteikiama nacionalinėms federacijoms. Apie krepšinio plėtrą bus galvojama globaliai, o dirbama regioniniu pagrindu”, – po kongreso sakė M. Špokas.

Kongresas balsavo už tai, kad nauja FIBA vadovybės kadencija būtų suderinta su naujuoju varžybų kalendoriumi. Tad ši FIBA vadovybės kadencija tęsis penkerius metus iki eilinio FIBA kongreso suvažiavimo ir Pasaulio krepšinio taurės 2019 metais.

FIBA Centrinės tarybos narių skaičių nutarta padidinti nuo 23 iki 29. Tuo siekiama atspindėti krepšinio augimą, įtraukti daugiau suinteresuotų šalių į sprendimų priėmimą ir suteikti vietą NBA bei krepšinininkų atstovams.

Siekiant padidinti sprendimų priėmimo proceso lankstumą ir patikimumą, įkurtas FIBA vykdomasis komitetas. Be to, siekiant, kad formuojant ateities politiką Centrinė taryba vaidintų pagrindinį vaidmenį, bus tiesiogiai renkamas esminis jos narių skaičius, o taryba rinksis kas dveji metai pradedant nuo 2017-ųjų.

Mindaugas Špokas ir Arvydas Sabonis

„Naujasis FIBA valdymas yra įrankis siekiant vizijos, kad krepšinis suburtų populiariausią pasaulio sporto bendruomenę, sujungtų daugiau ir naujų šalių, – sakė FIBA generalinis sekretorius ir Tarptautinio olimpinio komiteto narys Patrick Baumann. – Tai svarbus žingsnis į vieningesnę, patikimesnę ir šiuolaikiškesę struktūrą, vienijančią visas suinteresuotas šalis”.

Pasak P. Baumann, naujasis statusas suteikia FIBA organizacijai tvirtą pagrindą ir stiprią struktūrą ateičiai.

„Valdymas buvo viena iš keturių pagrindinių veiklos sričių, kurias 2010–2014 metų ciklui buvo numačiusi FIBA per savo eilinį Pasaulinį kongresą 2010 metais taip pat Stambule”, – sakė P. Baumann.

LKF atstovai aptarė šiuos pakeitimus ir tolimesnes bendro darbo perspektyvas su P. Baumann ir „FIBA Europe” generaliniu sekretoriumi Kamil Novak.

„Jie pateikė savo viziją, mes pasidalijome savo lūkesčiais ir mintimis”, – sakė M. Špokas.

FIBA pasaulinio kongreso metu buvo pabrėžta, kad iki 2024 m. olimpiados pakeitimų vyrų krepšinio rungtyje nebus, olimpiniam turnyre dalyvaus 12 komandų – tiek pat, kiek ir Europos pirmenybėse nuo 2017 m.

Taip pat numatyta, kad nuo 2019 m. FIBA Pasaulio taurės turnyrai vyktų kas ketveri metai, kad nesikirstų su futbolo Pasaulio čempionatais. Juose dalyvautų 32 komandos.

Klausimas ar ateinančių metų Europos vyrų krepšinio čempionatas bus rengiamas, kaip planuojama, Ukrainoje, ar bus perkeltas kitur; bus sprendžiamas kovo 22–23 d. „FIBA Europe” tarybos susitikimo metu.

LKF info ir nuotr.

Dalis lietuvių po senovei tirpo lenkų statistikoje. Tad ir oficialūs lietuvių skaičiai galėjo būti mažesni, ir tie trys procentai kovotos buvo sumažinti. Nes keletas šimtų įvažiavimo leidimų per metus ir tam tikra galimybė susijungti šeimoms buvo menkas krislelis masinių lūkesčių mariose. 22 325 emigrantai – įspūdingas išėivijos skaičius per pirmus nepriklausomybės metus (1920 m. – emigravo 3 514 asmenų, 1921 m. – 4 185, 1922 m. – 6494, 1923 m. – 8 132). Žinoma, daugiausia į Ameriką. Tačiau, kaip teigia istorikas Alfonsas Eidintas, tai dar neturėtų stebinti, kadangi didelė dalis šių išėivijų buvo reemigrantai, daugeliu atveju natūralizuoti JAV piliečiai su savo vaikais.²⁵¹ Nuo 1924 m. liepos 1 d., kai dauguma lietuvių reemigrantų jau buvo apsisprendę, sėkmingai įgyvendinę savo svajones Lietuvoje arba nusivylę ir sugrįžę atgal į Ameriką, Lietuvai buvo įvesta 344 išėivijų riba, o nuo 1929 m. ji nežymiai padidėjo iki 366.²⁵²

Lietuvos statistinių duomenų tyrimai rodo, kad nepaisant pasikeitusių sąlygų noras pasiekti vakarinį Atlanto krantą buvo nemažas. Lietuvių emigrantai nuolat viršijo kvotą, gan dažnai peržengdavo legalumo slenksčius. Iki 1930-ųjų vis dar sugebėdavo kasmet iš Lietuvos į Ameriką persikelti apie 1 000 lietuvių emigrantų (turint omenyje kvotą ir jos perviršį). Ko vedami buvo tie laisvos Lietuvos piliečiai? JAV darbo departamento duomenimis 1928 m. būta 417 ne kvotos imigrantų. Štai kas jie buvo: 81 JAV piliečio žmona, 50 – jų vaikai, 252 grįžtantys į JAV gyventi (bet, matyt, ne JAV piliečiai), 20 gimusių ne kvotos šalyse, 8 studentai ir 6 dvasininkai.

Žinoma, nesyk istorijoje kartojosi tokia padėtis, kad tikrieji skaičiai slėpėsi po nelegalios emigracijos skraiste. Dalis jų įkliūdavo amerikiečių imigracijos tarnyboms. Po kelias dešimtis lietuvių nelegalų būdavo sugražinama atgal į Europą. Skaičiai rodo, kad migracinio potencialo būta, tačiau neįmanoma suskaičiuoti, kiek ant emigracijos slenksčio svyravusių lietuvių susilaikė nuo išvykimo tik dėl to, kad nebuvo kur iškelti. Visais laikais, įskaitant interneto amžių, masiniams migracijos procesams įtakos turėjo gandai, agitacija ir net tam tikri socialinės psichozės faktoriai. Pradžioje sklindant gandams ir laikraščiams informuojant apie JAV nenorą įsileisti naujus imigrantus, turėjo ateiti žinios iš Pietų Amerikos, kurios sukėlė naujas lietuvių išėivijos bangas. Kaip rašė vėlesniais laikais lietuvių diplomatas P. Mačiulis, turėjęs gerą progą stebėti Brazilijos lietuvių kolonijos gyvenimą trečiojo dešimtmečio viduryje *emigracijos kontorų propaganda metėsi į alkaną kaimą, dvarą, kur dešimtys šeimynų atleista nuo darbo. Nemokama kelionė, gražbylystės patraukė juos į Braziliją. Vyriausybė tuomet rūpinosi daugiausia artėjančiais rinkimais, todėl į emigraciją žiūrėta pro pirštus.*²⁵³

Migracijos potencialas nedideliu mastu buvo tramdomas sezoninių darbo migrantų Latvijoje būdu, kuris ypač buvo priimtinas po 1930-ųjų, kada pasaulinė ūkio krizė ir Pietų Amerikos valstybių imigrantams užtrenkti vartai akimirksniu paveikė Lietuvos nusivylusiųjų gyvenimą. Baltijos kai-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

80

Tai taip seniaus ten būdavo. Kuomet žmonės geriau nežinojo ir taip būvo gražu, gera ir linksma.

mynės Latvijos ekonominis ir socialinis paveldas buvo nepalyginamai geresnis negu Lietuvos. Išvystytas fermerių ūkis ir palyginti mažas kaimo žmonių procentas – tokia buvo per XIX a. išibėgėjusio pramonės perversmo pasekmė. Latvija buvo gan gerai ūgtelėjusios miesto pramonės ir apsišvietusių miestiečių visuomenės šalis, kurios žemės ūkyje labai stigo darbo rankų. Lietuvos ir Latvijos pasienio ūkiuose lietuviai žemės ūkio darbininkai buvo įprastas reiškinys. Istorinėje lietuvių atmintyje yra ryškus sezoninių darbų latvių ūkiuose prisiminimas. 1929–1936 m. sezoninių darbininkų skaičius šiaurinėje kaimynystėje vidutiniškai siekė 14 000 per metus, bet 1930-ieji buvo rekordiniai – 18 820 lietuvių darbininkų.²⁵⁴ Net krizės sąlygomis lietuviams atrodė, kad latvių ūkiuose uždarbis buvo geras palyginti su Lietuvos kasdienio pragyvenimo kainomis. Tačiau sezoninė uždarbio migracija buvo menka paguoda augančio skurdo akivaizdoje. Klaipėdos krašto ir Vokietijos Rytprūsių pasienio

ūkiai jau nebuvo tokie patrauklūs kaip anksčiau, nors ir ten nuklysdavo lietuvis-sezoninis darbininkas, po vasaros grįžtantis namo su uždirbtais pinigais ir dažnu kontrabandos nešuliu.

Lėtas ūkio augimas, neįveikiamas skurdas kaktomuša susidūrė su dideliu pradinio nepriklausomos Lietuvos valstybės etapo entuziazmu. Tai keldavo skausmingus prieštaravimus, tam tikra prasme suskirstydavo žmones į laiminčiuosius ir nusivylusiuosius. Žemės reforma ir naujo socialinio ūkininkų sluoksnio stiprinimas tvirtino Lietuvos valstybės pamatus, bet keliasdešimt tūkstančių lietuvių vis tiek turėjo laukti varžytinių ir priimti liūd nus likimo iššūkius. Pietų Amerika jiems tapo išeitimi, kryptimi, neįgyvendintų galimybių kompensacijos vieta. Kaip 1930-ųjų pradžioje be jokių sentimentų išsireiškė Lietuvos statistikos biuro Demografijos skyriaus viršininkas V. Vileišis, *didelę emigraciją reikia aiškinti nusivylimu, kuris atsirado po nederliaus ir darbo rankų pareikalavimo sumažėjimo.*²⁵⁵

Tačiau ne banali tiesa apie emigravimo priežastis, bet pati V. Vileišio statistika yra svarbiausia. Ji rodo ne tik nevilties varomų išėivijų iš nepriklausomos Lietuvos skaičius, bet taip pat gana unikalią situaciją, kurios iki tol nebuvo: Lietuvos valstybės institucijos gana anksti gebėjo sekti, stebėti, reflektuoti vykstančius procesus. Dar niekada emigracija ir lietuvių pasaulio ribų pulsavimas nebuvo taip gerai matomas, analizuojamas, suprantamas ir

net iki tam tikro laipsnio reguliuojamas. V. Vileišio pateikta lentelė (žr. 291 p.) labiausiai tinka naujosios išėivijos bangai apibūdinti.

Ar pirmaisiais nepriklausomybės metais išryškėję emigracinės tendencijos labai glumino Lietuvos visuomenę ir politikus? Visas turimos medžiagos srautas rodo, kad pats emigracijos reiškinys nebuvo sutiktas it koks netikėtas griaustinis. Viena vertus, Amerikos pirtyje istorija dar buvo nepamiršta. Žmonių judėjimas, karo pabėgėliai ir viltimi nešini sugrįžėliai dar nebuvo net smulkmenų pamiršę. I pasaulinio karo metų padariniai ir amžinojo tautų kraustymosi nuotaikos niekur nebuvo išnykusios. Mažai kas žiūrėjo į emigraciją kaip į

kokį tautos idealų išdavimą: toks radikalus požiūris bus suformuotas vėliau, jau veikiant sovietų ideologijai. 3–4 deš. emigracija ir žmogaus laisvė buvo greta ir tarpusavyje derėjo.

Lietuvių pasaulis gyveno tokiomis pačiomis nuotakomis, kokios tvyrojo lenkų, italų, ispanų, portugalų, net geriau ekonomiškai besilaikančių latvių tautose. Pavyzdžiui, net didžiausiais Benito Mussolinio nacionalistinės euforijos ir desperatiškais užkariavimo Afrikoje siekių metais italai masiškai emigravo į Pietų ir (mažiau) Šiaurės Ameriką.

251. Eidintas, Alfonsas. Lietuvių kolumbai, p. 68.

252. Ten pat, p. 68.

253. Cit. iš Eidintas, Alfonsas. Lietuvių kolumbai, p. 68.

254. Kasperavičiūtė, Vitalija. Emigracija iš Lietuvos 1918–1940 m. In: Lietuvos Respublikos emigracijos politika 1920–1940 m., p. 19.

255. Vileišis, V. Mūsų emigracija. Tautos ūkis, 1931, nr. 2, p. 42.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENÉ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Gavėnios meditacijos

RENATA ŽIŪKAITĖ

Pažvelkime į šulinio gelmę

Ilgavėnios sekmadienio Evangelija nukelia mus į Samarijos miestą Sicharą. Jėzus spiginant vidurdienio saulei susitinka su moterimi samariete prie Jokūbo šulinio. Samariečiai Palestinoje sudarė mažumą ir buvo žydų tautos atstumti, nors patys sayje turėjo žydų bei asirų tautų kraujo. Jie pripažino tik pirmas penkias Biblijos knygas – Torą ir nepripažino Jeruzalės šventyklos.

Jėzus savo elgesiu nuolat piktino Rašto aiškintojus ir fariziejus, kad jis bendrauja su nešvariais žmonėmis – muitininkais, svetimtaučiais, atstumtaisiais ir nuodėmingaisiais, kuriuos anie aplenkdamo per atstumą.

Ir šiame susitikime Jėzus nepaiso to meto žydų kultūros normų: jis, žydas, prašo samarietės moters gerti. Moteriai tai kelia nuostabą, juk žydams uždrausta gerti iš indo, kurį „sutepa” samarietė. Tokia Jėzaus laikysena gydo sužeistą šios moters sielą. Juk ateidama čia patį vidurdienį, kai saulė yra pačiame zenite, ji nori išvengti susitikimo su kitomis moterimis. Ji neigiamai vertina save dėl savo netinkamo gyvenimo būdo. Tačiau Jėzus nesmerkia jos ir nemoralizuoja, jis moterimi pasitiki ir jo pasitikėjimas atkuria jos žmogišką orumą ir vertę.

Moteris ieškojo meilės, blaškėsi nuolat nenumalšindama savo vidinio troškulio. Tačiau tik švelnus Dievo žvilgsnis gali numalšinti jos troškulį. Jo artuma gali išgydyti. Dievas žvelgia kitaip nei žmogus, niekada nevertindamas ir neskanuodamas pagal rangą, tautybę, odos spalvą ar drabužius.

Jis žino mūsų praeitį, nuodėmes, klaidas, tačiau dabarties akimirka jam yra svarbiausia.

Mums žvelgiant į samarietę moterį yra svarbu pripažinti savo klaidas ir trūkumus, savo pažeidžiamumą ir negebėjimą mylėti, tačiau nesusikonzcentruoti ties savimi, neužsidaryti savyje, bet nuolat žvelgti į Kristų. Nesvarbu kokiame būtime purve, yra svarbu neužmiršti nuolat kelti galvą į jį kaip į saulę kelia savo žiedą gėlė.

Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresėlė rašo: „ Jei būčiau padariusi visas pasaulio nuodėmes, tai tebūtų tik mažas lašelis, Tavo Meilės kaitroje, o Jėzau”. Ir dar „Džiaugiuosi, kad esu silpna, nes tuomet mane gali pakelti, Tavo, Jėzau, rankos”.

Yra nuostabus dailininko Sieger Koder paveikslas, kur samarietė žvegia į šulinio gelmę ir ten mato ne tik savo vienos atvaizdą, bet ir Jėzaus. Šulinio gelmė – samarietės ir mūsų sielos simbolis. Mūsų tikrasis nesudrumstas, nuodėmės nesubjaurotas atvaizdas išryškėja tik šalia mūsų esančio Jėzaus dėka. Jis surenka mus išbarščiusius save kaip *puzzle* dėlionę įvairiems pasaulio stambams. Jis iš naujo atkuria tikrąjį mūsų atvaizdą, vertę, orumą.

Nebijokime ypač per šią gavėnią jam kaip gydytojui atverti savo pūliuojančių žaizdų, nes jei neigsime, kad esame ligoniai, Jėzus negalės mūsų išgydyti. Kaip rašo didysis konvertitas Charles Péguy: „Būna, kad nepaprasta malonės šviesa persmelkia blogas ar net sugadintas sielas. Matome išganytus tuos, kurie atrode jau pražuvę, tačiau niekas nematė permirkusių lakuotų daiktų, niekas nematė, kad praleistų vandenį neperšlāpama medžiaga. Todėl labai dažnai malonė, kuri netikėtai nugali didžiausių nusidėjėlių sielas, visiškai neveikia vadinamųjų tvarkingųjų”.

Jėzus pažada Dangų mirtimi alsuojančiam ir atgailaujančiam ant kryžiaus latrui, jis išlaisvina Mariją Magdalietę iš septynių demonų, ateina į namus ir dalinasi bendrytės duona su muitininku ir vagimi Zachiejumi, tuo visiškai perkeisdamas jo gyvenimą. Jėzus nori liestis ir prie mūsų nuodėmės paliktų žaizdų, ir savo žaizdomis mus gydyti.

Kaip rašo pranašas Ezechielis: „ Aš pats ganysiu savo kaimenę, aš pats jas ilsinsiu, tai Viešpaties DIEVO žodis.¹⁶ Suieškosiu paklydusias avis, sugrąžinsiu išblaškytas, aptvarstysiu sužeistas ir pastiprinsiu silpnas” (Ez 34, 15).

Ypatingai per gavėnią liejasi į mus Dievo gailestingumo versmės. Dievas yra nuolat pasiruošęs mums atleisti ir eina pirmasis pasitikti mūsų kaip Tėvas palaidūno sūnaus, išvaisčiusio savo gyvenimą ir laiką.

Ši gavėnia kviečia mus ne tik priimti dieviškąjį atleidimą, bet ir patiems atleisti visiems dosniai ir be išlygų. Tik tuomet galėsime patys būti išgydyti ir išlaisvinti.

Anglų rašytojas C. S. Lewis nuo pat vaikystės patyręs skriaudą iš vieno mokytojo, jautėsi labai sužeistas ir jam nuolat sugriždavo mintys apie kerštą. Suaugęs rašytojas suprato, kad jo žaizda užgis tik tada, kai jis iš visos širdies atleis. Tačiau nors labai stengėsi, jis niekaip nepajėgė. Tą visiško atleidimo malonę Dievas jam suteikė tik dvi savaitės iki jo mirties ir tai suteikė jam vidinę laisvę ir malonę ramiai palikti šį pasaulį.

Ši gavėnia yra palankus metas prašyti, kad būtume išgydyti nuo visų patirtų skriaudų, kad būtume laisvi atleisti visiems mums nusikaltusiems, nes ir Dievas mums atleidžia neskaiciuodamas mūsų nuodėmių.

Šios meditacijos vienas iš šaltinių yra šv. Ignaco Lojolos dvasinės pratybos kasdieniniame gyvenime „, Eik į savo kambarėlį”. Tai ypatinga knyga kasdieniui maldai, sekant Jėzaus gyvenimo įvykiais. Ši knyga yra kaip asmeninės rekolekcijos, kur per tam tikrus klausimus, ženklus galime ieškoti Dievo valios mūsų gyvenime. Knyga papildyta gausiomis šv. Rašto ištraukomis ir įvairiais gyvenimiškais pavyzdžiais. Šią knygą savo asmeninei maldai ir dvasinei kelei su Dievu galima įsigyti „Draugo” knygynėlyje.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DR. DAIVA BIDVA

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312–337–1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. CollegeDrive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708–361–5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų

skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos susitarus

ĮVAIRŪS

Galiu priimti gyventi senuką

su pilnu aptarnavimu nuosavame name.

Natūralus maistas, yra sodas. Daug

vietos poilsiui.

Tel. 630-747-5814

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-330-0092.**

■ Vyras, turintis daugiametę slaugymo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Vairuoja. **Tel.773-691-3796**

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-709-5990.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu NJ valstijoje. Nevairuoja. **Tel. 609-641-1797.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo , galimi pakeitimai. **Tel. 773-615-5235.**

■ Moteris ieško darbo. Siūlyti įvairius variantus.Susikalba angliškai, vairuoja. Paigeidautina vakariniuose rajonuose. **Tel. 630-212-9098.**

■ Moteris ieško darbo su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-960-6278.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi rekomendacijas ir praktikos. Gali pakeisti nuo penktadienio 2 val.p.p. iki sekmadienio vakaro. **Tel. 708-691-2948.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių ar rusų šeimo-se .Gali dirbti ir kitoje valstijoje. Nevairuoja. **Tel. 773-366-1448.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo savaitgaliais arba rytais valymo darbo. Vairuoja , skaniai gamina valgyti, turi dokumentus. **Tel. 708-860-4643.**

■ Moteris ieško vyresnio amžiaus žmonių priežiūros darbo. Geros rekomendacijos, ilgametė patirtis. **Tel. 773-759-8677.**

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimo-se. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Ką dėsime ant šventinio Velykų stalo?

Vis stipriau šildo saulė, upeliukais iš mūsų kiemo bėga žiema, vis drąsesniu žingsniu ateina pavasaris. Velykų šventės papročiai siekia pagoniškus laikus. Apeiginis Velykų stalas buvo apkraunamas tradiciniais valgiais. Svarbiausi – kiaušiniai (margučiai), po to kiaušės galva arba paršelis, papuoštas žalumynais, sūriai, sviestas, varškė, pyragai ir kt. Tarp valgių pastatydavo indelyje sudaigintų avižų, simbolizuojančių būsimą gerą javų dygimą. Margučiai simbolizuodavo gamtos prisikėlimą, gyvybės atsiradimą, žydėjimą ir atsinaujinimą. Daugelis šių tradicijų gyvos ir šiandien.

Mūsų namuose Velykų stalas turėtų būti kuo žalesnis ir linksmesnis, išsiskirti pavasariška nuotaika. Todėl nepatingėkime išpuošti jį pavasarį skelbiančiais žalumynais: išsprogusiomis beržo ar gluosnio šakelėmis, kačiukais ir pan. Iš anksto galima pasimerkti įvairių šakelių ir jos susprogs, obelių šakelės net sužydės iki Velykų.

Turbūt manote, kad jau pasiklydau kalendoriuje ir jus klaidinu taip anksti kalbėdama apie šv. Velykas. Kiekviena šeimnininkė šventėms gamina labiausiai patinkančius, laiko ir skonio išbandytus receptus. Kas gi ims rizikuoti šventinio susibūrimo išvakarėse?! O jei nepavyks? Todėl ir nutariau Velykų patiekalams patiekti išankstinius receptus, kad būtų laiko pasirinkti ir išbandyti. Kiekvieną patiekalą šeimnininkė gali patobulinti ir juo pasidalinti su kitais.

„Bobulytės“ ir „seneliukai“

Reikės: 5–6 kietai virtų kiaušinių, 5–6 džiovintų grybų, šaukšto sviesto, kumpio ar dešros, pusės svogūno, salotų lapų (rausvų), petražolių arba krapų, saldžiosios paprikos griežinėlio, karčiųjų pipirų grūdelių.

Nupjaukite nuo kiaušinio bukojo galo šiek tiek baltymo, kad kiaušinis stovėtų. Atsargiai išimkite trynius ir juos sutarkuokite.

Džiovintus grybus išvirkite, supjaustykite ar sumalkite mėsmale, pakepinkite aliejuje, įberkite smulkiai supjaustyto svogūno ir kumpio. Pagardinkite prieskoniais, sudėkite kapotus priekoninius žalumynus ir 3–4 kiaušinių trynius. Įdarą galima paskaninti šaukštu majonezo. Kiaušinius prikimškite įdaro, sudėkite į lėkštę. Iš salotos (arba pavirto raudono kopūsto) lapų padarykite „skareles“ ar „kepure“. Iš kapotų arba sumaltų kiaušinių trynių darykite „plaukus“. Kad laikytųsi „skarelė“ ir „plaukai“, juos pritvirtinkite želatina. Įspauskite po pipiro grūdėlį vietoj akių ir iš saldžiosios paprikos išpjaukite „burnytes“.

Salotos „Mimozą“

Reikės: indelio lašišos aliejuje, 3–4 virtų kiaušinių, puodelio fermentinio sūrio, 1 svogūno, majonezo.

Kiaušinių ir sūrį sutarkuokite burokine trintuve, svogūną susmulkinkite. Į peršviečiamą indą dėkite sluoksniais: sūrį, kiaušinių baltymus, svogūną, majonezą, lašišą, kiaušinio trynį. Sluoksnius dar kartą pakartokite.

Šventiniai žuvies kukuliai

Reikės: 6 oz žuvies be kaulų, pyrago, vieno kiaušinio, trupučio pieno, prieskonių pagal skonį, majonezo, pusės pakelio želatinos, trupučio sultinio.

Žuvies file kartu su piene mirkytu pyragu kelis kartus sumalkite mėsmale. Į masę įdėkite kiaušinio trynį, prieskonius ir gerai išmaišykite. Prieš pat virimą sudėkite iki standžių putų išplaktus baltymus ir lengvai sumaišykite. Sultinį arba vandenį pasūdykite, parūgštinkite (rūgštis sustandins pusgaminius, išbalinę ir pagerinę skonį) ir pakaitinkite. Iš žuvies masės formuokite kukulius ir virkite ant lengvos ugnies 15 minučių. Po to atvėsinkite. Į šalto sultinio dalį dėkite želatiną, išbrinkinkite karšto vandens vonelėje, atvėsinkite ir įpilkite majonezą. Kukulius apvoliokite bestingstančiame majoneze. Viršų galima pagražinti.

Žuvies apkepas

Reikės: 1/2 sv supjaustytos žuvies be kaulų, tarkuoto olandiško sūrio, 2 šaukštų pomidorų tyrės, 2 šaukštų sviesto, 2 šaukštų miltų, ¼ ltr: pieno, 2 kiaušinių, druskos, pipirų, žuvies prieskonių, aliejaus.

Svieste pakepintus miltus praskieskite pienu,

įpilkite pomidorų tyrės, suberkite sūrį, druską, pipirus, prieskonius ir sudėkite išsuktus trynius. Viską gerai išmaišykite. Žuvį pakepinkite aliejuje ir sudėkite į paruoštą masę. Skardą ištepkit sviestu ir sukrėskite masę, kepkite orkaitėje, kol igaus auksinę spalvą. Iškeptą pyragą papuoškite apelsino griežinėliais. Galima valgyti ir šalta.

Skumbrės ir bulvių apkepas

Reikės: 1/2 sv karšto rūkymo skumbrės, 8 virtų bulvių, olandiško sūrio, šaukšto miltų, puodelio sultinio, 2–3 šaukštų grietinės, šaukšto sviesto, prieskonių, žalumynų.

Žuvį nulupkite, išimkite kaulus. Bulves supjaustykite griežinėliais. Kepimui skirtą formą ištepkit sviestu, sudėkite keturias supjaustytas bulves, ant viršaus sudėkite žuvį ir uždenkite likusiomis bulvėmis. Viską užpilkite paruoštu padažu ir

apibarstykite tarkuotu sūriu, ant viršaus uždėkite sviesto gabaliukų. Padažui miltus pakepinkite sausėje keptuvėje, supilkite sultinį, sukrėskite grietinę, užberkite prieskoniais. Kepkite apie 20–30 minučių, kol gražiai pagels.

Silkių salotos su rūgščiais obuoliais

Reikės (6 asmenims): 2 didelių saldžiarūgščių obuolių (pvz., Granny Smith), 1 citrinos, dviejų burokėlių, 6 vidutinio dydžio silkių išpjovų (išilgų puselių be odos ir kaulų), 5 šaukštų acto, 10 šaukštų alyvuogių aliejaus, garstyčių, druskos.

Obuolius nulupkite, išpjaukite sėklides, supjaustykite plonais šiaudeliais. Apšlakstykite citrinų sultimis – kad nepajuostų.

Tą patį padarykite su burokėliais. Silkes supjaustykite plonais griežinėliais. Iš acto, aliejaus, garstyčių, druskos, pipirų paruoškite užpilą.

Į didelę lėkštę dailiai sudėkite silkes, obuolius, burokėlių griežinius, apliekite užpilu, apiberkite druska, pipirais. Galite pridėti apelsinų griežinėlių bei juodųjų alyvuogių.

Žuvies suflė

Reikės: 3/4 sv baltos žuvies file, puodelio pieno, 1/2 sv virtų, šiltų bulvių, skiltelės česnako, 2 kiaušinių, 1/2 citrinos sulčių ir sutarkuotos žievelės, puodelio virtų krevečių, tarkuoto sūrio, druskos, pipirų.

Žuvies file išvirkite piene. Bulves sugrūskite, į jas supilkite nukoštą pieną, citrinos sultis, sudėkite žievelę, trynius, smulkintą česnaką, paskaninkite druska, pipirais. Žuvį išskirstykite mažais gabaliukais ir su krevetėmis sudėkite į bulvių masę. Pabaigoje įmaišykite gerai išplaktus baltymus ir sukrėskite į sviestu išteptą apkepi skirtą indą. Pabarstykite sūriu ir kepkite 400 °F temperatūros orkaitėje apie 25–30 minučių.

Stambios krevetės (scampi)

Reikės: 1 svaro stambių nevirtų krevečių, 1/2 puoduko sviesto, 1/2 šaukštelio druskos, 2 skiltelių smulkiai supjaustyto česnako, 2 šaukštų susmulkintų petražolių, 1 šaukštelio citrinos sulčių, kelių citrinų skiltelių.

Krevetes išlukštenkite – palikite su lukštais tik uodegytes. Nuplaukite, nusausinkite. Orkaitėje karščiui atspariame inde ištirpinkite sviestą, įberkite druską, česnaką, petražoles ir viską išmaišykite. Krevetes išdėstykite sluoksniu. Kepkite įkaitintoje orkaitėje neuždengus 400 °F temperatūroje 5 minutes. Po to kiekvieną krevetę apverskite, pabarstykite citrinos žievelėmis, truputį pašlakstykite citrinos sultimis ir pabarstykite likusiomis petražolėmis.

Kepkite 10 minučių ar ilgiau, kol bus minkštos.

Sudėkite ant karštos lėkštės ir pašlakstykite inde likusiu sviestu. Papuoškite citrinos skiltelėmis.

Keptas upėtakis

Reikės: 2 upėtakių, druskos, pipirų, šaukšto raudonėlio (oregon), 1 1/2 šaukštelio smulkiai supjaustytų petražolių, 2 šaukštų kaparių (capers), 3 šaukštų aliejaus, smulkiai supjaustytos česnako skiltelės, šaukšto labai plonai supjaustytos citrinų žievelės.

Upėtakius nuplaukite, nusausinkite, pabarstykite druska, pipirais. Visus prieskonius sudėkite į dubenėlį ir išmaišykite. Du lakštus folijos patepkite aliejumi ir ant kiekvieno uždėkite po žuvį. Prieskonius padalykite į 4 dalis. 2 dalis sudėkite į žuvų vidų, o kitas 2 paskleiskite ant viršaus. Folijos kraštus užlenkite, kad neatsidarytų. Kepkite įkaitintoje orkaitėje 350 °F temp. 25 minutes. Iškepus dėkite ant šiltos lėkštės.

Tinka patiekti su pagruzdintos baltos duonos riekelėmis, kurias galima supjaustyti įvairiomis formomis.

Parinkta iš įvairių šaltinių.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro aukų vėjus padėka

LTSC Tarybos ir Valdybos vardu nuoširdžiai dėkojame visiems dosniems aukotojams, kurie atsiliepė į prašymą prisidėti prie archyvų, bibliotekų išlaikymo ir tvarkymo. Vertiname jūsų gerą valią ir nuoširdžiai dėkojame. Skelbiame aukotojų sąrašą (aukos gautos iki 2014 m. kovo 15 d.). Maloniai lauksime naujų aukotojų. Čekius prašome siųsti Lithuanian Research and Studies Center 5600 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636. Visos aukos yra nurašomos nuo mokesčių.

- \$24,000 – Lietuvos Fondas
- \$10,000 – Agotos Tiškus testamentinis palikimas
- \$2,000 – Gediminas Balandas
- \$1,500 – Algis Kazlauskas (per Matching funds)
- \$1,000 – Gražina Budrys, JAV Lietuvos Bendruomenė
- \$500 – Dr. Jonas Dainauskas (Jonui Dainauskui atminti); Elena Janušas (Aleksandrui Janušui atminti), Donatas Januta; Maksiminas Karaška, Jūratė Kazickas, Romualdas ir Nijolė Kašubos
- \$300 – Vytautas Petrulis; Dr. Audrius Plioplys, Dr. Linas Sidrys, Dr. Robertas Vitas
- \$250 – Irena Raulinaitis, Patricia Nelia Paulauskas, Nemira Šumskienė
- \$200 – Raminta Jacobs
- \$100 – Augustas George (Pauliaus Augustaus atminimui); Baltramonas Žita; Balzekas Stanley; Bobelis Dalia; Rev. Cyvas Matthew; Daugela Mary; Daugirdai, Jonas ir Ona; Conaty Barbara (Zavkevičių šeimai atminti); Grigaliūnas Nemira; Jakas Dalia (Rimvydui Jakui atminti); JAV LB Brighton Parko apylinkė; Juozavičius Aldona; Ozelis Sophie; Karaitis Viktorija; Kantavicius Mike (Ruta S. Watkins atminti); Maciūka Benediktas; Mikuckis Vaida; Naris Aldo; Lukas Michael; Paulikas Arvydas; Penkiūnas Rūta; Quinn Dainė; Račkauskas Jonas; Račkauskas Ramunė; Rasis Vidmantas; Raulinaitis Angelė; Suvaizdis Algirdas; Sutkus Ada; Vasys Dalius; Urbutienė Tallat Kelpša Dalia
- \$50 – Bačkaitis Stasys; Blekaitis Gražina; Bitėnas Rimantas; Bublys Algimantas; Bulota, Birutė; Damašius Gediminas; Ječius Kęstutis; Kerelis Alfonsas; Kleiza Vaclovas; Marchertas Raminta; Marshall Joseph; Miglinienė Genė; Mikonis Marijė; Miežlėškis Kernius; Nakas Romualdas; Norvilas Algis; Polikaitis Darius; Sinkus Raminta; Staniškis Julius; Stankus Kostas; Stepaitis Laima; Šomkaitė Rožė; Vaitkus Jūratė; Valaitis Vaidis; Valavičius Antanas; Vanagūnas Roman
- \$35 – Ciplijauskaitė Birutė; Svera Jonas
- \$30 – Kubilius Audra; Lintakas Birutė; Winskus Raymond
- \$25 – Banks Joseph; Berzinskas Teresė; Blekaitis Gražina (Jurgiui Blekaičiui atminti); Bobinai Janina ir Feliksas; Brooks Erika (Gražinai Vitienai atminti); Dameika Sophie; Gečys Algimantas; Germanas Vytautas; Grybinas Zigmantas; Kaminskas Elegius; Kenter Gražina; Kliorys Jadvyga; Kriaučiūnas Romualdas; Lukoševičius Albinas; Paulauskas Nelia Patricia (Vytauto Radžiaus atminimui); Plačas Gintaras; Pleirys Valeria; Puškorius Dalia; Rudaitis Ritonė; Slapkauskas Rugilė; Šaulys Dalia (prelatui Kazimierui Šauliui atminti); Tylienė Sigita; Tomkus Milda; Udrys Narimantas; Utz Maria; Žemaitaitis Algimantas; Žilionis, Renata ir Česlovas
- \$20 – Armonas Dalia; Bileris Kęstutis; Butikas Liuda; Čepulis Roma; Gruzdis Maria; Jonaitis Vytautas; Kalvaitis Joseph; Paužuolis Antanas; Žemaitis Vytautas
- \$15 – Smilga, Julija
- \$10 – Giedraitienė Aniceta; Juodvalkis Stephen; Matonis Kazys; Motušis Viktoras; Truškūnas Kęstutis

Naują knygą apie JAV lietuvius galite nusipirkti „Drauge“

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvis“ išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anyšienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel.: 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvos Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

A † A
PRAKSEDA VALERIJA
STIRBIENĖ

Mirė 2014 m. kovo 1 d.
Gimė 1919 m. gegužės 6 d., Lietuvoje, Telšių apskrityje, Varnių valsčiuje, Pabiržulių kaime.
Nuliūdę liko: brolis Antanas Zelba Klaipėdoje, sesuo Onutė Vaišienė, dukra Regina Stirbytė, sūnus Rimantas Stirbys ir jo šeima: žmona Jūratė Krokytė, anūkai Rasa, Gintautas ir Gaja Stirbiai.
Į JAV atvyko 1949 m. ir apsigyveno New Britain, Connecticut su vyru Pranu Stirbiu ir vaikais.
Priklausė Šv. Andriejaus parapijai, Rožančių draugijai. Puoselėjo vaikų tautiškumą, siųsdama juos į lietuvišką šeštadieninę mokyklą, lietuviškus skautus ir tautinių šokių grupes.
Velionė buvo pašarvota Venskūno laidojimo namuose ir išlydėta į Švč. Marijos kapines New Britain, kovo 8 d. Palaidota šalia vyro Prano Stirbio, tėvo Prano Zelbos ir uošvio Kazio Stirbio.
Aukas a. a. Praksedos atminimui galima siųsti Baltic Jesuits Advancement Project c/o Fr. Antanas Saulaitis, 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439

Nuliūdę artimieji

A † A
ALBERTAS ANTANAS
BARTKUS

Po ilgos ligos mirė 2014 m. kovo 5 d. Henderson, Nevada. Anksčiau gyveno Čikagoje ir Mount Prospect, Illinois. Gimė Lietuvoje 1936 m. birželio 7 d.
Studijavo University of Illinois, Urbana-Champaign ir baigė elektros inžineriją. Dirbo Underwriters Laboratories administracijoje ir tyrimų srityse. Dalyvavo profesinių organizacijų veikloje. Tarnavo JAV armijoje ir buvo pasiekęs Lieutenant Colonel laipsnį.
Nuliūdę liko: žmona Rūta Abelkytė; dukterys Julytė Turza ir Linda Lind; anūkai Stefutė, Cody, Natalija su vyru Drew, Nicky, Mikaela ir Ryder bei giminės Amerikoje ir Lietuvoje.
Laidotuvių šv. Mišios bus aukojamos 2014 m. kovo 22 d., 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127 St., Lemont, IL. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
A. a. Alberto atminimui galima aukoti Lietuvos Dukterų draugijai.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Netekusioms brolio **ALGIO** brangioms **DANUTEI** ir **DALEI KOKLYTĖMS** – jaunų dienų draugužėms nuo pat Oldenburgo laikų – reiškiu gilią užuojautą.

Galina Macelytė-Sužiedėlienė

Netekus Mamytės **ALDONOS RYGELIENĖS**, prisimenu „Tercytę“ mano vaikystės draugę Kaune ir liūdžiu kartu su visa jos šeima.

Galina Macelytė-Sužiedėlienė

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Čikagoje vykstančiame ES šalių kino festivalyje** Lietuva pristato filmą „Ekskursantė“. Jo peržiūros vyks kovo 22 d., šeštadienį, 7 val. v. ir kovo 26 d., trečiadienį, 8:15 val. v. Gene Siskel kino centre (164 North State Street, Chicago, Illinois 60601).

■ **JAV LB Baltimorės apylinkės metinis susirinkimas** įvyks kovo 23 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Lietuvių Namų Klevo salėje. Maloniai kviečiame visus dalyvauti Lietuvių Bendruomenės veikloje.

■ **Kovo 23 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv.** Mišių Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje vyks neseniai Lietuvoje išleistos knygos „Manėm, kad greit grįšim: 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940–1944“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anysienė) sutiktuvs. Pristatyme dalyvaus knygą išleidusios leidyklos „Aukso žuvys“ direktorė Sigita Pūkienė ir viena iš knygos sudarytojų Dalia Cidzikaitė.

■ **Kovo 25 d., 6 val. v. Lietuvos Respublikos ambasadoje** Washingtone bus pristatoma kn. „Children of Siberia“. Dalyvaus Lietuvos Seimo narė, buvusi krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė. Renginys skirtas paminėti NATO plėtros dešimtmetį ir masinių deportacijų 1949

m. kovo 25 d. 65-ąsias metines. Norintys dalyvauti skambinkite tel.: 202-234-5860 (iki kovo 21 d.). Ambasados adresas: 2622 16 St. NW Washington, DC.

■ **New Yorko Lietuvių Atletų Klubo 110-ojo jubiliejaus proga** kovo 29 d. 7 val. v. organizuojamas Donato Montvydo akustinis koncertas Polish & Slavic Center, 176 Java Street, Brooklyn, NY 11222. Daugiau informacijos – Lietuvių Atletų Klubo svetainėje <http://www.nylak.com> ir tel.: 718-640-7417 arba 847-749-6880.

■ **New Yorko miesto apylinkės valdyba** maloniai kviečia visus į JAV LB New Yorko apylinkės metinį suvažiavimą, kuris įvyks sekmadienį, kovo 30 d., 12 val. p. p. Apreiškimo parapijos patalpose, 70 Havemeyer Street, Brooklyn, New York, 11211. Renginio metu bus pateikta 2013-ųjų metų renginių ir finansinė ataskaita bei aptariama šių metų New Yorko miesto apylinkės veikla. Nepraleiskite progos pasisakyti bei būti išgirstiems!

■ **Balandžio 13 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv.** Mišių, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, didžiosios salės rytinėje dalyje vyks JAV LB Lemonto apylinkės metinis susirinkimas. Kviečiame apylinkės narius ir svečius gausiai dalyvauti.

www.draugas.org/kalendorius

Gerbiamieji, ieškau nusipirkti: J. Rimšos, V. Vizgirdos, K. Varnelio, P. Kalpoko, K. Šimonio, P. Puzino, J. Šileikos, A. Galdiko, P. Domšaičio, K. Jonyno, V. Petravičiaus, V. Igno, K. Žoromskio, M. Dobužinskio, K. Sklėriaus, V. Kasiulio, A. Žmuidzinavičiaus, J. Pautieniaus, P. Kaupo, M. Šileikio, A. Varno, V. Rato, J. Čeponio, L. Tuleikio, J. Švažo, A. Gustaičio, V. Kisarauskio, A. Savicko, A. Martinaičio, V. Ciplijausko, A. Petruolio, A. Samuolio, J. Mackevičiaus, A. Valeškos, P. Kiaulėno, G. Staniulio, A. Zavisaitės, A. Motiejūno, K. Zapkaus, R. Jankausko, J. Bagdono, J. Mačiūno ir daugelio kitų lietuvių dailininkų sukurtų tapybos ir grafikos darbų.

Taip pat ieškau įsigyti skulptūrų: Petro Rimšos, V. Kašubos, K. Jonyno ir kitų lietuvių autorių.

Norėčiau širdingai padėkoti visiems, kurie atsiliepė į mano prašymą arba ketina tai padaryti ateityje.

Tel.: 617-459-9952 (USA), el. p. modeboston@yahoo.com

Adresas: Modestas Rimkus P.O. Box E34, S. Boston, MA 02127, USA

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

**THE LAW
OFFICE OF
ANDRIUS
SPOKAS**

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

BRANGIAI PIRKSIU

įvairius gintarinius papuošalus, gintaro dirbinius bei atskirus gintaro gabalus, pagamintus iki 1990 metų.

Tel. 617-4599-952 (USA),

el. p. modeboston@yahoo.com

**Modestas Rimkus P.O. Box,
E34, S. Boston, MA 02127, USA**

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.

Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Sriubos pietūs

Kovo 30 d.. 12:15 val. p. p. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, ruošia Sriubos pietus. Surinktas pelnas bus skirtas Carito maitinimo tarnystės programai, remiančiai sriubos valgyklas Lietuvoje. Prašome užsiregistruoti iš anksto Matulaičio misijos raštinėje tel.: 630-257-5613.
Dainos Čyvienės nuotr.

KOVO 29d.
LAK 110 metų jubiliejus
AKUSTINIS KONCERTAS
7:00v.v.
Donatas Montvydas
Daugiau informacijos:
telefonu: (718) 640-7417 (847) 749-6880
el. paštu: kopustas@gmail.com kmykolaitis@gmail.com
facebook/ Niuorko Lietuvių Atletų Klubas
Polish & Slavic Center
176 Java Street, Brooklyn, NY 11222
between Manhattan Ave and McGuinness Blvd
Įsankstinė įėjimo auka- \$30

Skelbiamas 2014 metų Kalbos premijos konkursas

LR Seimas skelbia 2014 metų Kalbos premijos konkursą. Kalbos premija skiriama už reikšmingą lituanistinę veiklą Lietuvos ir užsienio šalių piliečiams, organizacijoms, institucijoms.

Nuo 2004 metų kasmet teikiama premija įamžina žodžio laisvės gynėjos, labdaros organizatorės Felicijos Bortkevičienės (1873–1945) atminimą.

Seimo Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija pretendentų į premiją laukia iki š. m. balandžio 22 dienos. Kandidatūras turi teisę siūlyti fiziniai ir juridiniai asmenys. Kvietimas dalyvauti Premijos konkurse ir data, iki kada priimami siūlymai dėl pretendentų, skelbiami svetainėse <http://www.lituanistika.lt>, <http://www.seimas.lt>, <http://www.lrkmlt>.

Premijos laureatas bus skelbiamas Gegužės 7-ąją – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Premijos dydis – 20 tūkstančių litų, ji mokama iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Premijos simbolis – skulptūrėlė „Vyturys“.

**PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!**

www.draugas.org